

Ansökan om masterexamensrätt i Utbildningsvetenskap
med inriktning mot ämnesdidaktik, didaktik och pedagogik

Innehåll

1. Område för examensrätt.....	3
1.1 Definitioner och motiveringar	3
1.2 Behörighetskrav	5
1.3 Högskolans strategi för masterexamen	6
1.4 Högskolans mål och strategi för lärarutbildningen på grundnivå	6
1.5 Samverkan	7
1.6 Internationalisering	8
2. Resurser	9
2.1 Lärarkompetens och lärarkapacitet.....	9
2.2 Infrastruktur	10
2.3 Ekonomi	11
3. Nära anknytning till utbildning på forskarnivå och forskning	14
3.1 Forskarutbildning med utbildningsvetenskaplig relevans	14
3.2 Masterutbildningens anknytning till forskarutbildning och forskning	17
3.3 Utbildningsvetenskaplig forskning vid HiG.....	18
3.4 Övergång till forskarutbildning	21
4. Utbildningens utformning	22
4.1 Övergripande.....	22
4.2 Nivå och progression: utbildningen på avancerad nivå	26
4.3 Utbildningens utformning inom programmets huvudområden	26
4.4 Programmets kursplaner och lärandemål.....	33
5. Kvalitetssäkring	35
6. Faktauppgifter	37
7. Bilagor till ansökan.....	44
Bilaga 1 Området för masterexamen	45
Bilaga 2 Forskningsverksamhet vid lärosätet inom området för examensrätt.....	52
2.1. Curricula vitarum	52
2.2. Vetenskapliga publikationer	124
Bilaga 3 Avtal med andra lärosäten gällande forskarutbildning	137
Bilaga 4 Högskolans forskningsstrategi	140
Bilaga 5 Högskolans lokala riktlinjer för nivåklassificering av kurser	153
Bilaga 6 Utbildningsplan.....	159
Bilaga 7 Kursplaner och litteraturlistor	171
Bilaga 8 Magisteruppsatser/examensarbeten inom området.....	260
Bilaga 9 Utrustningslista för naturvetenskap.....	265

1. Område för examensrätt

Högskolan i Gävle (HiG) ansöker hos Högskoleverket om rättigheter att utfärda masterexamen för området Utbildningsvetenskap. I området för den sökta examensrätten ingår följande huvudområden: didaktik, historia, matematik, naturvetenskap (biologi, fysik, kemi), pedagogik, religionsvetenskap och svenska (litteraturvetenskap och svenska språket).

Ett masterprogram, Master i utbildningsvetenskap med inriktning mot ämnesdidaktik, pedagogik och didaktik, 180 högskolepoäng, utgör den studiegång som leder fram till masterexamen. Studenter som följer masterprogrammet kommer att kunna välja en ämnesfördjupande och ämnesdidaktisk inriktning inom något av följande huvudområden: historia, matematik, naturvetenskap, svenska, religion, alternativt en inriktning mot det allmänna skolområdet inom huvudområdena didaktik eller pedagogik med förskolelärare och fritidspedagoger som huvudsaklig målgrupp. Studenterna måste läsa minst 60 hp inom det valda huvudområdet. För blivande ämneslärare kan poängkraven för huvudområdet vara högre.¹

Examensbenämningarna kommer att bli följande:

- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot historia
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot matematik
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot naturvetenskap²
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot religion
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot svenska
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot didaktik³
- Masterexamen i utbildningsvetenskap med inriktning mot pedagogik⁴

1.1 DEFINITIONER OCH MOTIVERINGAR

Utbildningsvetenskap

En stor del av den breda och interdisciplinära forskning och forskarutbildning som bedrivs i nära anslutning till lärarutbildningen kan benämnas utbildningsvetenskap. Det sökta examensområdet, utbildningsvetenskap, definieras i denna ansökan utifrån dess ingående delar,

---

¹ Innan utformningen av den aviserade nya lärarutbildningen är helt klar är det svårt att avgöra fördelningen av poäng mellan grundnivå och avancerad nivå samt avgöra hur poängkraven för huvud- respektive biämne inom lärarutbildningen skall anpassas till normerna för generella fil.kand.- och masterexamen.

² Här ingår ämnena biologi, fysik och kemi.

³ Studenten väljer ämne utifrån de kurser i pedagogik alt didaktik som erbjuds samt inriktningen på examensarbetet (pedagogik eller didaktik).

⁴ Studenten väljer ämne utifrån de kurser i pedagogik alt didaktik som erbjuds samt inriktningen på examensarbetet (pedagogik eller didaktik).

det vill säga ämnesdidaktiken, didaktiken, pedagogiken samt de mot skolämnena svarande akademiska huvudområdena. Utbildningsvetenskap är ett omfattande mång- och tvärvetenskapligt område med kopplingar till ämnesteorin, undervisningspraktiken och lärarprofessionen. Den behandlar förutsättningar för och föreställningar och begrepp om vetenskap, kunskap, utbildning, undervisning, lärande, fostran och annan mera systematisk påverkan på människor. Den utbildningsvetenskapliga forskningen rör alla aspekter av utbildning och dess sammanhang såväl generellt, pedagogik och didaktik, som ämnesspecifikt, ämnesteorin och ämnesdidaktik. Den rör bl.a. kunskapens former och förutsättningar, utbildningens historiska och samhälleliga sammanhang, lärandets former och processer samt lärandets förutsättningar.

Ämnesdidaktiken behandlar det specifika undervisningsämnets betingelser i relation till lärande och undervisning men också i relation till den akademiska disciplinen på vilket undervisningsämnet vilar. Didaktiken behandlar frågor som rör generella betingelser för lärande och undervisning, liksom de överväganden som lärare och elever kan göra. Pedagogiken rör centrala fenomen som inlärningsteori, utbildningens historiska och samhälleliga kontexter, utbildningsidéernas filosofiska rötter, samt utbildningens klassiska ”varför-frågor”. Utbildningsvetenskapen berör således lärarutbildningens samtliga ämnen, det vill säga, didaktik, pedagogik samt de olika ämnenas didaktik. Vid HiG definieras utbildningsvetenskap främst utifrån ett professionsperspektiv där höga krav på specialisering, självständighet och förmåga till kritiskt tänkande är centrala.

En masterutbildning och tillhörande masterexamen i utbildningsvetenskap med två alternativa huvudinriktningar – (i) ämnesfördjupning med ämnesdidaktik alternativt (ii) didaktik och pedagogik – motiveras på ett allmänt plan av områdets mångfacetterade natur och dess starka relevans för läraryrkets olika aspekter; på ett lokalt plan motiveras den aktuella ansökan om examensrättigheter av den mångåriga erfarenheten av institutionsövergripande samarbete som redan finns vid HiG vad gäller lärarutbildningen på grundnivå. Genom det fördjupade samarbetet som en masterutbildning innebär stärks även den utbildningsvetenskapliga kärnan och de övergripande perspektiven på grundnivå, samtidigt som de ämnesspecifika och ämnesdidaktiska delarna av lärarutbildningen får en naturlig fördjupning. Den vetenskapliga miljön och den undervisningsmässiga kompetensen vid HiG inom området utbildningsvetenskap bedöms vara av sådan kvalitet att en mastersutbildning inom det rubricerade området kan erbjudas.

Ämnesfördjupning med ämnesdidaktik

Grunden för ämnesdidaktiken är samtliga ämnen som finns på lärarprogrammet inom HiG, vilka alla har anlagt tydliga utbildningsvetenskapliga perspektiv i grundutbildning och i forskning. Ämnesdidaktisk kompetens utmärks, förutom av kunskap om den enskilda ämnesdisciplinens specifika former och traditioner för kunskapsproduktion, också av medvetenhet om kunskapsförmedlingens situationsbundna och transaktionella betingelser. Huvuddelen av den ämnesdidaktiska utbildningen och forskningen är förlagd till de ämnesavdelningar, där ämnena har sin hemvist, dock inte musikdidaktik och dramadidaktik som finns inom ämnesavdelningen för didaktik. Ämnesdidaktik finns således i anslutning till de ovan listade huvudområdena matematik, svenska, historia, religionsvetenskap, biologi, fysik, kemi och naturvetenskap.

Ämnesdidaktikens utveckling vid HiG hålls samman genom en gemensam seminarieverksamhet under rubriken ”Ämnesdidaktiskt Forum”. Högskolan i Gävle har varit initiativtagare till riksomfattande aktiviteter inom ämnesdidaktik bl.a. genom att vara med att grunda det rikstäckande nätverket ”Forum för Ämnesdidaktik” med årliga nationella konferenser. Även i andra avseenden har HiG betraktats som ett centrum för ämnesdidaktik. Som exempel kan nämnas att den årligen återkommande nationella konferensen, litteraturvetenskapen i lärarutbildningen, kom till på initiativ av HiG.

Sammantaget är den ämnesdidaktiska traditionen och kompetensen så stark att Högskolan i Gävle torde vara särskilt lämpad för en masterutbildning i utbildningsvetenskap med fördjupning i ämnesdidaktik.

Pedagogik och didaktik

Pedagogik är en del av utbildningsvetenskapens kärna. Till pedagogikens område hör att undersöka det mänskliga lärandets och inläringens villkor, de processer genom vilka individer och grupper formas och förändras i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang. Inom pedagogikämnet är det därför olika aspekter av fostran, utbildning, lärande, undervisning eller andra påverkansprocesser som står i förgrunden. Pedagogisk filosofi och utbildningshistoria utgör också viktiga byggstenar i en fördjupning i pedagogik. Inlärnings-teorier med viktiga bidrag från pedagogisk psykologi skapar en brygga mellan pedagogik, specialpedagogik och didaktik. Till pedagogikens område hör också frågor om skolans organisation, skolans fostransuppdrag samt skolans roll i värdegrundsarbete tillhör pedagogikens område.

Didaktikämnet vid Högskolan i Gävle har delvis sina historiska rötter inom metodikämnet med dess yrkesförankring. Bildandet av ämnesavdelningen för didaktik var högskolans sätt att tillvarata metodiklärares yrkeskompetens. Didaktiken syftar till ett reflekterande yrkesutövande som lärare, dvs. ett synliggörande och verbaliserande av ”tysta yrkeskunskaper”. Till allmändidaktikens område hör bl.a. frågor som rör yrkesspråk, yrkesetik, värderingar, yrkesjuridik. Vidare behandlas frågor kring planering, genomförande, organisering, uppföljning och utvärdering av pedagogisk verksamhet, men även frågor kring fostran som är en central aspekt av läraruppdraget i skolan. Fostransfrågor har varit och är alltså centrala i lärarprofessionen och en av allmändidaktikens centrala uppgifter är att analysera olika aspekter av begreppet god undervisning

För en utförligare beskrivning av masterprogrammets huvudinriktningar, se bilaga 1.

1.2 BEHÖRIGHETSKRAV

Som behörighetskrav till masterprogrammet gäller att den studerande ska ha avslutad lärarutbildning på grundnivå om minst 180 hp, varav minst 15 hp skall utgöras av ett examensarbete på grundnivå.

Generell kandidatexamen med något av ämnena fysik, historia, kemi, litteraturvetenskap, matematik, religionsvetenskap, svenska språket/nordiska språk som huvudområde (för ämnesdidaktisk inriktning) alternativt med pedagogik eller didaktik som huvudområde (för pedagogisk och didaktisk inriktning) utgör alternativ behörighet för masterprogrammet,

liksom avslutad lärarutbildning enligt äldre utbildningsplaner om minst motsvarande 180 hp pedagogisk/didaktisk fördjupning eller minst 240 hp ämnesfördjupning.

För sökande med äldre magisterexamen i något av de aktuella huvudämnena görs individuell prövning av eventuell tillgodoräkning. En kompletteringstermin om 30 hp med teori, metod och uppsats (15 hp) kommer att erbjudas sökande med äldre lärarutbildning där dessa delar saknas.

1.3 HÖGSKOLANS STRATEGI FÖR MASTEREXAMEN

HiGs kärnverksamhet har idag tre profiler: två befintliga, Teknik och Byggd miljö och Hälsofrämjande arbetsliv, och en under uppbyggnad, Ämnesdidaktik/Didaktik. Det är till det senare området som föreliggande masterprogram och -examen knyts. Beslut som påverkar forskning och utbildning skall, enligt HiGs strategidokument, stärka lärosätets profilering. I dag finns examensrättigheter för masterutbildning inom elektronik, inom profilen Teknik och Byggd miljö.

Det är HiGs övergripande strategi att miljöer som har en stabil utbildningsbas och därtill också en omfattande forskningsverksamhet ska ha rätt att utfärda masterexamen inom ett eller flera (del)områden. För det sökta områdets del utgör Lärarprogrammet med cirka 250 nybörjare varje år en sådan stabil utbildningsbas. Till detta kommer ett antal kandidatprogram inom masterutbildningens samtliga huvudområden, se tabell 6.5. Dessa utbildningsprogram kompletterar och stöder Lärarprogrammet genom att på olika sätt behandla såväl ämnesspecifika som ämnesdidaktiska frågeställningar. Beroende på huvudområde inom den generella kandidatexamen kan studenter på dessa program utgöra rekryteringsgrund för masterprogrammet i utbildningsvetenskap.

Profilen Ämnesdidaktik/Didaktik är numera prioriterad inom HiG med en stor samlad utbildningsvolym inom Lärarprogrammet och angränsande utbildningsprogram och ett stort antal fristående kurser. Härtill kommer en omfattande forskningsverksamhet, vilken närmare redovisas i avsnitt 3. Profileringsarbetet stärks ytterligare genom de strategiska samarbeten som HiG har utvecklat genom formella avtal vad gäller grundutbildning, forskarutbildning och forskning. För området Ämnesdidaktik/Didaktik finns huvudsakligen tre sådana aktuella avtal tecknade (se bilaga 3). Det är avtal med Forskarskolan i Didaktik i Örebro och Forskarskolan i naturvetenskapernas och teknikens didaktik i Linköping/Norrköping (FoNTD) och ett samarbetsavtal med Uppsala universitet.

1.4 HÖGSKOLANS MÅL OCH STRATEGI FÖR LÄRARUTBILDNINGEN PÅ GRUNDNIVÅ

HiG har idag den generella examensrätten inom lärarutbildningsområdet. Det är lärosätets mål att i samband med det i lärarutbildningsutredningen (En hållbar lärarutbildning) aviserade ansökningsförfarandet söka examensrätter inom de ämnen/områden där lärosätet idag bedriver lärarutbildning, samt för alla åldersgrupper. En inventering av kompetens och andra nödvändiga förutsättningar är initierad med mål att ta fram beslutsunderlag för vilka inriktningar och för vilka ålderskategorier lärosätet kan söka examensrätter (grundlärare respektive ämneslärare med inriktning mot årskurserna 7-9 respektive gymnasieskolan). Till detta arbete hör också att ge förslag på områden relevanta för lärarutbildningen i sin

helhet där kompetensförstärkningar är nödvändiga.

HiG ser det som en styrka att dels ha ett brett utbud av inriktningar på lärarutbildningarna, dels erbjuda lärarutbildning i en miljö där ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska aspekter är lika centrala. Den relativt starka ställning som de akademiska disciplinerna (på vilka skolämnena vilar) har inom lärarutbildningen vid HiG ses också som en styrka för såväl lärarutbildningen i stort som för övriga utbildningar.

1.5 SAMVERKAN

I det här avsnittet beskrivs former och innehåll vad gäller samverkan inom det aktuella området, dels avseende skolväsendet, dels det övriga forskarsamhället.

Skolväsendet

En masterutbildning tillför högskolans närområde värdefull kompetens och kvalificerade utbildningsmöjligheter. Masterutbildningen förser på sikt arbetsmarknaden med välutbildade personer för skola och samhälle.

Genom högskolans RUC, Pedagogiskt utvecklingscentrum i Gävleborgs län (PUX), finns väl upparbetade informationskanaler och ett gott samarbete med länets skolhuvudmän har under åren vuxit fram, vilket HSV uppmärksammade i den senaste utvärderingen av lärarutbildningen vid HiG. Samarbetet rör frågor direkt knutna till den grundläggande lärarutbildningen i form av VFU, utbildning av lokala lärarutbildare och genom olika nätverk mellan högskolelärare och lärare på fältet. Som exempel kan nämnas det nätverk av lokala samordnare av VFU-platser samt de ämnesnätverk som finns inom lärarprogrammets olika inriktningar. Det finns också ett ”induction-nätverk” i vilket nio kommuner ingår tillsammans med HiG. Nätverket har fungerat i mer än 10 år. Samarbetet rör forskning och utveckling om nya lärares första tid. Vidare rör samarbetet i stort fort- och vidareutbildningsfrågor, dels genom lokalt framtagna utbildningsinsatser, dels genom de pågående insatserna inom Lärarfortbildningen. Sammantaget fungerar dessa samarbeten väl. Högskolan förutser ett fortsatt nära samarbete med länets kommuner vad gäller kompetensutveckling av lärarkåren och här spelar den nu sökta masterexamen i utbildningsvetenskap en mycket viktig roll. Samtliga kommuner i Gävleborgs län ställer sig mycket positiva till utvecklandet av en master i utbildningsvetenskap. Ansökan har presenterats för skolhuvudmännen vid två tillfällen. Deras synpunkter har inhämtats vid två PUX-möten och dessutom genom personliga kontakter med utvecklingsansvariga. I Gävleborgs län studerar många lärare vidare vid den lokala högskolan, varför en masterutbildning vid Högskolan i Gävle är av stor vikt. Samtliga kommuner ser lärare med masterexamen som ett viktigt tillskott för skolutvecklingen i kommunen. Genom en kvalificerad akademisk utbildning ökar möjligheterna till kritisk och konstruktiv granskning och kvalitativ utveckling av den egna verksamheten.

Kommunerna i länet har gjort försök med forskning/utveckling i lärtjänster och detta är ett område under utveckling i samverkan med HiG.

Forskarsamhället

Högskolans lärare och forskare samverkar och samarbetar utanför lärosätet på olika sätt genom deltagande i nationella och internationella ämnesnätverk, forskarskolor och forskar-

grupper. Exempel på nätverk är Nätverket för Interaktionsforskning, Nätverket för Etnografisk forskning i Sverige, Modernisme i nordisk lyrikk, Conference of European Research in Mathematics Education. Genom dessa mångfacetterade kontaktytor har högskolans forskare en mycket god kännedom om pågående forskning vid andra lärosäten och samarbetena underlättar också framtida behov av till exempel avtal om forskarutbildning (se avsnitt 3).

1.6 INTERNATIONALISERING

Studenterna vid Högskolan i Gävle har hitintills haft och förväntas fortsättningsvis få goda möjligheter att förlägga delar av sina studier utomlands. Samarbetspartners finns inom Norden (Nordplus) samt inom EU:s utbytesprogram Erasmus. Högskolan i Gävle har även samarbete med universitet över hela världen, exempelvis i USA, Kina, Australien, Botswana, Sydafrika, Kanada och Sydamerika. För att tillgodose internationaliseringsbehovet skall lärare från partneruniversiteten eller partnerhögskolorna undervisa på såväl masterutbildningen som andra utbildningar under längre och kortare perioder. Tanken är att den planerade masterutbildningen skall genomsyras av ett internationellt perspektiv, både när det gäller utbyten av lärare och studenter med andra länder. Det internationella perspektivet skall dessutom tydligt speglas i kursinnehåll och kurslitteratur. Ett mål för masterexamen är att studenten skall kunna diskutera och argumentera på ett kvalificerat sätt inför en internationell publik.

2. Resurser

2.1 LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET

En inventering av lärarkompetens och lärarkapacitet visar att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade innehåll och omfattning, så långt möjligt kan förutses. Lärarna har en för lärarutbildningens sammanhang ovanligt hög vetenskaplig och pedagogisk meritering, med en relativt hög andel seniora forskare inom området och många med egen lärarutbildning och erfarenhet som lärare i allmänskolan. Antalet lärare och forskare som kommer att ingå i masterutbildningen summeras i tabell 2.1 resp. 2.2 och i tabell 6.1 redovisas den vetenskapliga kompetensen i sin helhet, uppdelad på huvudområden.

Tabell 2.1 Vetenskaplig kompetens i sammandrag

KATEGORI	ANTAL*	ANDEL
Professorer, docenter	19,9	30%
Lektorer	45,5	70%
Summa	65,4	100%

*Antalet uttrycks i form av helårsekvivalenter.

Tabell 2.2 Lärarkompetens i sammandrag

KATEGORI	ANTAL*	ANDEL
Professorer, docenter	19,9	19,6%
Lektorer	45,5	44,8%
Adjunkter	36,2	35,6%
Summa	101,6	100%

*Antalet uttrycks i form av helårsekvivalenter.

Som framgår av tabell 2.2 är merparten av lärare inom programmet disputerade. 20 seniora forskare är verksamma inom ramen för det sökta området och antalet disputerade är sammanlagt ca 65. Lärare inom andra discipliner, till exempel filosofi och statistik, kommer också att medverka i utbildningen och belysa området från sina olika perspektiv. De lärare som HiG idag bedömer behövs för den planerade masterutbildningen i utbildningsvetenskap finns alltså redan anställda vid lärosätet och har den ämnesmässiga, den vetenskapliga, den högskolepedagogiska, den högskoledidaktiska och i övrigt den nödvändiga kompetens

som behövs för undervisning, handledning och examination. I tabell 3.1 redovisas forskarstudier med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området. I avsnitt 3 diskuteras den vetenskapliga kompetensen och aktiviteten närmare i samband med en redogörelse för den sökta examensrättens anknytning till forskarutbildning och forskning.

2.2 INFRASTRUKTUR

Organisation och registrering av studenter

HiGs organisationsmodell bygger på att alla kurser har en specifik organisationshemvist och studenterna registreras vid den enhet dit kursen hör. För masterprogrammet innebär detta att kurser inom den pedagogiska och didaktiska huvudinriktningen knyts till något av ämnena didaktik och pedagogik, och kurser inom ämnesfördjupningsområdet/ämnesdidaktik knyts till respektive ämne. För kurser som sker i samarbete mellan två eller flera ämnen knyts kursen till det ämne som har den största delen.

HiG genomgår för närvarande en omfattande omorganisering som påverkar institutionsstrukturen. Ämnesstrukturen kommer dock att vara oförändrad.

Bibliotek, IT-utrustning och laborativa förhållanden

Studenter på masterprogrammet kommer att ha mycket god tillgång till vetenskaplig litteratur och andra källor till information. Biblioteket har redan ett välutbyggt bestånd av tryckta och elektroniska böcker inom bl.a. pedagogik och de olika ämnernas didaktik. På bibliotekets webbplats - <http://www.hig.se/Biblioteket.html> - hittar man elektroniska uppslagsverk och vetenskapliga databaser med bl.a. fulltextartiklar. Väl fungerande fjärrlånesystem kompletterar bibliotekets bestånd. Förutom tillgång till elektroniskt publicerade uppsatser och avhandlingar från andra lärosäten publiceras studenternas examensarbeten och lärarnas vetenskapliga publikationer i Digitala vetenskapliga arkivet DiVA.

Studenterna har tillgång till utbildningsradions tv- och radioprogram via UR-Access. Ett pågående regionalt projekt ger goda möjligheter för lärare att ta del av samt dela med sig med öppna lärresurser (Kanalen DelaLika och Digiref.se).

Biblioteket erbjuder studenter och doktorander undervisning i och hjälp med informationssökning. Undervisningen har som mål ökad informationskompetens och är utformad med omsorg om nivå och progression.

De flesta av bibliotekets elektroniska resurser, såväl databaser som sökhandledningar och undervisningsmaterial, finns tillgängliga med eller utan inloggning on-line. Det välutrustade biblioteket erbjuder en modern lärmiljö med många grupprum, datorer och ett trådlöst nätverk.

Learning Center (LC) är högskolans avdelning för stöd och utveckling av flexibelt lärande. LC ansvarar bland annat för den elektroniska plattformen Blackboard, som ger möjligheter till bättre information till studenterna samt utgör en arena för diskussion. Till detta kommer också väl fungerande videokonferensanläggningar och ett utbyggt samarbete med ett stort antal lärcentra i landet. Högskolan i Gävle startade tidigt med distanskurser och idag förutsätts det att alla kurser skall kunna ges på distans. Högskolan kan anses ha en god infrastruktur för att vi ska kunna bedriva kvalificerad distansutbildning.

Inom de experimentella delarna av området, huvudsakligen naturvetenskap, är de laborativa möjligheterna goda. Ämnena biologi, fysik och kemi bedriver sin verksamhet i moderna och bra utrustade lokaler som är mycket väl lämpade för verksamheten. Huvuddelen av de basresurser som finns vid större universitet finns här. Lärarpersonalens kompetens och utrustningen täcker behoven väl för utbildningar upp till kandidatnivå i de tre ämnena (och lite till). Ett nära samarbete finns mellan med biologi, kemi och fysik, och vi driver för närvarande ett antal gemensamma kurser. Ett samarbete angående ett utbildningsprogram för biomedicinska analytiker utvecklas för närvarande med Landstinget Gävleborg samt Medicin och Vård vid V-inst. på HiG. Se vidare utrustningslista för naturvetenskap.

2.3 EKONOMI

HiG tillämpar ett bruttosystem, vilket innebär att samtliga intäkter tillfaller den organisatoriska enhet där intäkten genereras. För anslagsfinansierad utbildning görs ingen omfördelning av de från regeringen anvisade ersättningsnivåerna för respektive utbildningsområde. Avgifter betalas sedan till centrala och lokala administrativa funktioner, gemensamma lokaler med mera (benämnda Gemensamma kostnader – GEM). Storleken på GEM varierar från år till år. Som tumregel gäller dock att cirka 30 % av bruttointäkten kan disponeras för undervisning på kurs (kostnader för lokaler med mera är då borträknade). Varje organisatorisk enhet är dock fri att, inom givna ekonomiska ramar, göra interna omdisponeringar för att möjliggöra prioriterad undervisning även om gruppens storlek är liten.

Studentunderlag

Den föreslagna masterutbildningen förväntas rekrytera studenter med olika grundutbildningsbakgrund. Från lärarprogrammet kommer de studenter som i framtiden läser inriktningarna mot årskurs 7-9 och gymnasielärare att ingå i masterutbildningen, under det första eller under båda åren. De senaste årens rekrytering till dessa inriktningar ger en uppfattning om vilket förväntat antal studenter det kan bidra med till de olika fördjupningarna. Antalet antagna nybörjarstudenter på aktuella inriktningar av lärarprogrammet för åren 2004-2009 framgår av tabell 2.3

Tabell 2.3 Registrerade studenter på lärarprogrammets första termin för några olika inriktningar.

INRIKTNING	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Förskola NT	49	67	83	124*	66	112*
Förskola	37	45	-	-	-	-
Förskola/fritids	-	-	45	40	44	68
GT Ma/No	18	4	11	7	-	-
GS Ma/No	10	12	4	7	4	3
Gy Ma/Nat.vet	8	18	13	7		
GT Sv/Ma	19	15	26	19	8	11
GT Sv/Eng alt SO	34	34	38	15	12	14
Svenska GS-Gy	8 endast GS	9 endast GS	16	14	1	8
Historia GS-Gy	7 endast GS	23	13	17	12	14
Religion GS-Gy	5 endast GS	8	12	8	7	10

*Både vår- och höstintagning. GT = grundskolans tidigare år; GS = grundskolans senare år

Yrkesverksamma lärare med examen från nuvarande eller äldre lärarutbildningar utgör också en rekryteringsbas till masterutbildningen. Därutöver kan intresse finnas från studenter med kandidatexamen inom fördjupningarnas ämnesområden, såväl som från studenter med grundexamen från andra utbildningsprogram som t.ex. hälsopedagog- och ingenjörsprogram. För att säkerhetsställa att behörighetskraven är uppfyllda görs en validering i tveksamma fall, vilket kan medföra krav på komplettering av kurser innan antagning till masterprogrammet kan ske. För studenter med annan utbildningsbakgrund än lärarprogrammet kommer komplettering med VFU och kärnkurser (kurser inom nuvarande allmänt utbildningsområde) att erbjudas och därmed ge möjlighet till dubbla kompetenser och lärarbehörighet. Utbildningen kommer att genomföras på ett sätt som underlättar distansstudier, vilket medför en större geografisk rekryteringsbas.

För var och en av fördjupningarna svenska, historia och religion uppskattas antalet masterstudenter till ca 10 och ytterligare ca 10 som avslutar efter en magisterexamen. Av dem som fullföljer hela masterprogrammet kan ca hälften antas vara studenter på lärarprogrammet med gymnasieinriktning, ca en femtedel vara yrkesverksamma lärare som önskar kompetensutveckla sig och resterande ha rekryterats från kandidatutbildningar eller andra utbildningsprogram. En motsvarande uppskattning för fördjupningarna inom matematik och naturvetenskap ger sannolikt ett något lägre rekryteringsunderlag. Genom att många kurser samläses och genom att eventuellt erbjuda dessa fördjupningar med intagning endast vartannat år, kommer tillfredsställande ekonomiska ramar ändå att erhållas.

Fördjupningarna mot didaktik och pedagogik kommer huvudsakligen ha förskollärare och fritidspedagoger som rekryteringsbas. Dessa inriktningar på lärarprogrammet rekryterar idag sammanlagt ca 100-150 studenter/läsår. Av dessa uppskattas ca 8-15 studenter vara intresserade av att fortsätta direkt med masterstudier och samtliga blivande fritidspedagoger kommer att läsa till minst magisternivå. En annan trolig rekryteringsbas är hälsopedagogprogrammet, där 60 studenter tas in varje läsår. Lågt räknat kan kanske två studenter per år

vara intresserade av att fortsätta med en masterutbildning inom utbildningsvetenskap. Yrkesverksamma, studenter från andra inriktningar på lärarprogrammet och från andra utbildningar förväntas bidra med ytterligare minst ca 10 studenter/år. Det innebär att sammanlagt 20-25 studenter läser fördjupningarna mot didaktik och pedagogik.

Med de antaganden som gjorts ovan, uppskattas antalet studenter på masterprogrammet till ca 50-70. Nuvarande ersättningsnivåer (för helårsstudenter och helårsprestationer) och med en uppskattad prestationsgrad på 85 %, ger intäkter i storleksordningen 4 000 tkr – 5 000 tkr. Efter avdrag för gemensamma kostnader inkl. lokaler återstår ca 30 % som kan disponeras direkt i undervisningen i form av lärarkostnader, dvs ca 1 200 tkr – 1 500 tkr/år. Beloppet är tillräckligt för att kunna driva programmet med önskvärd kvalitet.

3. Nära anknytning till utbildning på forskarnivå och forskning

3.1 FORSKARUTBILDNING MED UTBILDNINGSVETENSKAPLIG RELEVANS

Det finns en miljö av utbildning på forskarnivå med utbildningsvetenskaplig relevans vid Högskolan i Gävle. Ett antal doktorander är anställda vid de ämnesavdelningar som motsvarar masterprogrammets huvudområden, och ett antal forskarstuderande håller på med sina forskarstudier utan att vara anställda som doktorander. Eftersom Högskolan i Gävle inte har vetenskapsområde i humaniora, samhällsvetenskap eller naturvetenskap och alltså inte har rätt att utfärda licentiat- eller doktorsexamina är dessa doktorander och forskarstuderande formellt antagna till forskarutbildning vid annat lärosäte. I några fall hämtas handledare från antagande lärosäte, i andra medverkar Gävle-forskare som handledare. Tabell 3.1 anger omfattningen av dessa forskarstuderande. Samtliga forskarstuderande är på olika sätt finansierade av medel från HiG.

Tabell 3.1 Forskarstuderande med anknytning till området utbildningsvetenskap

Namn	Forskarutbildningsämne	Inskreven vid	Tjänst HiG	Studietakt	Antagen
Linn Areskoug	Litteraturvetenskap	Uppsala univ	100%	100%	2004
Katarina Andersson	Svenska språket	Åbo Akademi	100%	80%	2008?
Ann-Kristin Eriksson	Folkhälsovet / religionsvet	Göteborgs univ	100%	100%	2003
Birgit Lindgren Ödén	Religionsvetenskap	Åbo Akademi	80%	20%	2003
Febe Orest	Religionsvetenskap	Åbo Akademi	100%	100%	2002
Oliver St John	Engelska	Örebro universitet	100%	80%	
Håkan Ahlbom	Utbildningsvetenskap (inom TUFF; Forskarskolan Teknikutbildning för framtiden)	Stockholms univ	80%	80%	2008
Kristina Andersson	Naturvetenskapernas didaktik	FoNTD, Linköpings univ	100%	80%	2005
Marie Bergholm	Matematikdidaktik	Linöpings univ	80%	80%	2008
Ylva Bjelksäter	Utbildningsvet (inom TUFF; Forskarskolan Teknikutb för framtiden)	Stockholms univ	80%	80%	2008
Jonas Boustedt	Datavetenskap med inriktning mot datavetenskapens didaktik	Uppsala univ	100%	50%	2002 (fil. lic. 2007)
Yukiko Assami-Johansson	Matematikdidaktik	Linköpings univ	80%	80%	2009
Patricia Kingdon	Filosofi (inom TUFF; Forskarskolan Teknikutbildning för framtiden)	KTH	80%	80%	2008

David Sundgren	Beslutsteori	KTH	100%	20%	2004
Olov Viirman	Matematikdidaktik	Karlstads univ	100%	80%	2007
Kerstin Bäckman	Pedagogik (Learning studies i matematik)	Åbo Akademi	100%	80%	2008
Annika Elm Fristorp	Didaktik	Stockholms Univ	100%	80%	2005 (fil lic 2009)
Jan Grannäs	Pedagogik	Uppsala Univ	100%	60%	2004
Ingrid Nordqvist	Pedagogik	Uppsala Univ	100%	50%	2004
Kajsa Jerlinder	Handikappvetenskap	Örebro Univ	100%	50-80%	2001 (fil lic 2005)
Carl-Erik Carling	Vuxenpedagogik	Åbo Akademi	100%	80%	2007
Lisbeth Claeson	Pedagogik	Stockholms Universitet	100%	50%	2002 Disp under 2009
Elisabeth Hedlund	Pedagogik	Stockholms Universitet	100%	Ca 20%	2001Disp under 2009
Monica Vikner-Stafberg	Pedagogik	Stockholms Universitet	100%	80%	2004
Monica Hallström	Pedagogik	Uppsala Universitet	100%	studieuppehåll	2004
Kristina Mårtensson	Pedagogik	Åbo Akademi	100%	75%	2005

Utöver doktoranderna vid högskolan bidrar lärarnas aktivitet som handledare inom forskarutbildningen till att det finns en forskarutbildningsmiljö i Gävle. Det är vanligt att handledare inbjuder sina ”externa” forskarstuderande att delta i seminarieverksamheten i Gävle. Omfattningen av extern handledning redovisas i Tabell 3.2 och 3.3.

Tabell 3.2 Lärares handledaruppdrag inom aktuella huvudområden: avslutade uppdrag

Handledare	Ämne	Ex	Var	Handledd	Avhandling	Avsl(x)
Peter Gill	Pedagogik	dr	Uppsala univ.	Katarina Wijk	X	X
Peter Gill	Handikappsvet, inriktning pedagogik	lic.	Örebro univ.	Kajsa Jerlinder	Rättvis idrottsundervisning för elever med rörelsehinder - Dilemma kring omfördelning och erkännande.	2005
Roy Nilsson	Didaktik	lic	Lärarhögsk. i Stockholm	Annika Elm	Interaktion och naturvetenskap i en förskola och en förskoleklass	2008
Roy Nilsson	Ämnesdidaktik inriktning datavet	lic	Uppsala univ	Jonas Boustedt	Resources for learning problem solving methods	2008
Rolf Källström	Matematik	lic	Matem inst, Stockholms univ	Yohannes Tadesse	The module of derivations preserving a monomial ideal	2007
Rolf Källström	Matematik	lic	Matem inst, Stockholms univ	Tilahun Abebaw	On the decomposition of D-modules over a hyperplane arrangement	2007
Nils Ryrholm	Biologi	dr	Univ of A Coruna, Spain/Uppsala univ	Marta Vila	Effects of environmental changes during the quaternary on the distribution of extant species. The case of the butterflies <i>Erebia triaria</i> and <i>E. palarica</i>	2004
Anita Hussénius, bitr	Organisk kemi	dr	Uppsala univ	Susanna Mac-Millar	Isotopes as Mechanism Spies	2007

Stefan Seipel	Datavetenskap	dr	Uppsala univ	Lars W Pettersson	Collbaroative Visualization - Designing and evaluating systems for co-located work	2008
Stefan Seipel bitr handl	Datavetenskap	lic	Uppsala univ	Mikael Erlandsson	Usability in Transportation - Improving the Analysis of Cognitive Work Tasks	x jun 2006
Olof Sundqvist	Religionshistoria	lic	Uppsala univ	Johan Wickström	"Fornskandinaviskt stoff i den svenska folkskolans pedagogiska texter: en bred empirisk inventering av etniska, mytiska, kultiska, politiska, sociala, genusmässiga och övergångstida framställningar"	2005
Olof Sundqvist	Religionshistoria	dr	Uppsala univ	Johan Wickström	"Våra förfäder var hedningar": Nordisk forntid som myt i den svenska folkskolans pedagogiska texter fram till 1919. Teologiska institutionen, Uppsala universitet 2008.	2008
Nils Ryrholm	Biologi	dr	Lunds univ	JunWei Zhu	Diversity and conservatism in moth sex pheromone systems	x maj 1995
Nils Ryrholm	Biologi	dr	Univ of Poznan	Marek Bakowski	Biology of Polish Sesidae	x maj 1999
Nils Ryrholm	Biologi	dr	SLU	Ann Christin Weibull	Species richness and composition in relation to farm management, landscape structure and habitat	x maj 2002
Nils Ryrholm	Biologi	dr	Lunds univ	David Abraham	Molecular aspects of pheromone evolution in moths	x maj 2002
Nils Ryrholm	Biologi	dr	Lunds univ.	Danius Plepys	Odour-mediated nectar foraging in the silver Y moth, <i>Autographa gamma</i>	x nov 2001
Peder Thalén	Religionsvetenskap	dr	Umeå univ.	Kent Gunnarsson	Den kristna gnosticisms återkomst En studie av Ulf Ekmans teologi	2004
Peder Thalén	Religionsvetenskap	dr	Umeå univ.	Mayvor Ekberg	Se människan! En studie av Luleå stifts möte med den moderna kulturen under 1900-talets första hälft	2004
Peder thalén	Religionsvetenskap	dr	Umeå univ.	Thomas Girmalm	Teologi och det moderna universitetet – perspektiv på polariseringen mellan teologi och religionsvetenskap under svenskt 1900-tal	2006

Tabell 3.3 Lärares handledaruppdrag inom aktuella huvudområden: pågående uppdrag

Handledare	Ämne	Ex	Var	Handledd
Iiris Attorps, bitr	Matematikdidaktik	dr	Forskarskolan Utbildningsvetenskap med inriktning mot Didaktik, Pedagogiska institutionen, Örebro universitet.	Olov Viirman
Iiris Attorps	Matematikdidaktik	lic	Lic - Forskarskolan för yrkesverksamma lärare i naturvetenskap, matematik och teknik och deras didaktik, Matematiska institutionen, Linköpings universitet.	Marie Bergholm
Olov Dahlin	Folkhälsovet	dr	Göteborgs universitet	Ann-Kristin Eriksson
Charlotte Engblom	Nordiska språk	dr	Stockholms universitet	Susanne Staf
Peter Gill	Handikappsvet, inriktning pedagogik	dr	Örebro universitet	Kajsa Jerlinder
Annica Gullberg Christina Gustafsson	Naturvetenskapernas didaktik, inom utbildningsvet.	dr.	Linköping, FontD's forskarskola	Kristina Andersson
Michael Gustavsson	Slaviska språk, litt. vetenskaplig inriktn	dr	Uppsala universitet	Marousia Ludwika Korolczyk
Rolf Källström	Matematik	dr	Adis Abebas universitet samt Stockholms universitet	Yohannes Tadesse
Rolf Källström	Matematik	dr	Adis Abebas universitet	Tilahun Abebaw
Roy Nilsson	Ämnesdidaktik inriktning datavet	dr	Uppsala universitet	Jonas Boustedt
Jan Odelstad	Datavetenskap	dr	Institutionen för informationsteknologi, Uppsala universitet	Ulla Ahonen-Jonnarth
Jari Ristiniemi	Religionsvetenskap	dr	Åbo Akademi	Febe Orést
Olof Sundqvist	Religionshistoria	dr	Uppsala universitet	Johan Wickström
Peder Thalén	Religionsvetenskap	dr	Umeå universitet	Anna Stenund

3.2 MASTERUTBILDNINGENS ANKNYTNING TILL FORSKARUTBILDNING OCH FORSKNING

Masterstudenterna kommer att inbjudas att delta i forskarseminarier/högre seminarier. Detta sker redan nu med studenter på avancerad nivå. I större och bredare forskningsprogram kan med fördel en integrering av masterstudenternas examensarbeten äga rum. Vidare finns det en möjlighet att integrera masterstudenter i ämnesvist upplagda projekt eller gemensamma åtaganden.

Utbildningen kommer att ge masterstudenterna förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar. Planen för utbildningen har lämnat substantiella utrymmen för teori och metod, de säkraste redskapen för att möjliggöra att en förmåga till självständiga och kritiska bedömningar ska kunna ”fostras fram” hos studenterna, se bilaga 6, Utbildningsplan. Den föreslagna masterutbildningen är i första hand tänkt att vara en förstärkning av ämneskunskapsnivån och den ämnesdidaktiska nivån i de akademiska ämnena och de motsvarande skolämnena samt av den allmänna lärarkunskapen. Det är emellertid angeläget att utbild-

ningen också ger möjlighet till studier på forskarnivå. Den har därför utformats på ett sådant sätt att den ger behörighet att antas till forskarutbildning inom såväl utbildningsvetenskap, eller motsvarande, och de akademiska ämnena som svarar mot flera av de i programmet ingående huvudområdena. En sådan antagning måste ske vid ett lärosäte med adekvata rättigheter, inom eller utom Sverige. Ett avtal som reglerar relationerna mellan Uppsala universitet och Högskolan i Gävle i detta avseende har ingåtts, se bilaga 3, Samarbetsavtal mellan Uppsala universitet och Högskolan i Gävle avseende samverkan inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Utbildningen kan inte skylta med att den ger försteg till antagning till forskarutbildning vid något universitet. Sökande från HiG konkurrerar med andra om antagning på formella meriter och kvalitetsbedömningar. Utbildningen kan däremot peka fram emot forskarutbildning på ett annat sätt. Disputerade lärare och forskare vid HiG har nått doktorsexamen vid andra lärosäten inom eller utom Sverige. Många av forskarna och lärarna har haft anställningar vid andra lärosäten före sin anställning i Gävle. Genomsnittligt har de alltså kontaktnät inom den högra utbildningen i Sverige som är bredare än vad som gäller för en genomsnittlig forskare vid t ex Lunds universitet, som kan ha haft hela sin karriär vid samma universitet, t o m inom samma institution. På grund av denna breda kontaktyta har forskarna goda möjligheter att veta vilka utbildnings- och forskningsprojekt som pågår vid andra lärosäten. De kan därigenom rikta undervisningen på den avancerade nivån mot aktuella forskningsintressen och sålunda göra det möjligt att masterstudenterna skriver examensarbeten om sådana teman som ger dem konkurrensfördelar vid ansökan om antagning till forskarutbildning vid andra lärosäten.

Under de senaste åren har antalet forskarskolor inom olika ämnen ökat markant. Det som utmärker forskarskolorna är att de drivs i organiserad samverkan mellan flera universitet och högskolor. Högskolan i Gävle medverkar i flera sådana forskarskolor bl.a. inom läs- och skrivutveckling vid Stockholms universitet, tidigare genusforskarskolan vid Umeå universitet, naturvetenskapernas och teknikens didaktik (FoNTD) vid Linköpings universitet och forskarskolan i Didaktik vid Örebro universitet. Forskarskolorna ska främja rekryteringen, utveckla forskarutbildningen och förbättra samverkan mellan universiteten och högskolorna. Forskarskolorna ska också stärka forskningsanknytningen vid de högskolor som inte har egen forskarutbildning. Detta betyder att studenternas möjligheter att fortsätta på forskarutbildningsnivå stärks via de samarbeten som redan nu finns etablerade i forskarskolor, och via framtidens forskarskolor. Forskarskolor som riktar sig mot läraryrket har som syfte att ge nya karriärvägar inom läraryrket och skapa möjligheter för ökad kvalitet i skolan.

I vilken omfattning delar av masterutbildningen kan tillgodoräknas inom forskarutbildningen kan med anledning av delegationen av sådana spörsmål inom olika lärosäten knappast anges generellt. Den aktuella masterutbildningen avser att genom tydliga kurs- och delkursbeskrivningar underlätta en sådan tillgodoräkning.

3.3 UTBILDNINGSVETENSKAPLIG FORSKNING VID HIG

Som framgått av redovisningen ovan är ett stort antal forskare aktiva inom det utbildningsvetenskapliga fältet som handledare för forskarstuderande. Till detta kommer en omfat-

tande utbildningsvetenskaplig forskning som bedrivs, dels av enskilda forskare, dels i olika grupperingar. Huvuddelen av den internfinansierade forskningen bekostas med kompetensutvecklingsmedel och medel från Lärarutbildningsnämnden. Vissa projekt med utbildningsvetenskaplig relevans bekostas också av de två andra områdesnämnderna (Nämnden för humaniora, vård och samhällsvetenskap, respektive Nämnden för naturvetenskap och teknik). Till detta kommer ett antal externfinansierade forskningsprojekt: totalt ca 2 480 tkr på institutionen för humaniora och samhällsvetenskap för 2009, 2 375 tkr på institutionen för matematik, natur- och datavetenskap och 3 123 tkr på institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi. Av bilagda CV framgår också bredden i den utbildningsvetenskapliga forskningen. I tabell 6.2 redovisas volymen av den relevanta utbildningsvetenskapliga forskningen under åren 2004–2009. I bilaga 2 redovisas den utbildningsvetenskapliga forskningen utförligare.

Högskolans Lärarutbildningsnämnd (LuN) har lagt fast en strategi för fördelning av de forskningsmedel nämnden förfogar över. Under 2010 fördelas 9 miljoner kronor. Lärarutbildningsnämndens forskningsstrategi från 2008 sammanfattad i tre huvudpunkter är:

1. Att på olika sätt verka för väsentligt bättre förutsättningar
  - så att fler som är knutna till lärarutbildningen får möjlighet att disputerat
  - så att disputerade får möjlighet att meritera sig för docentkompetens (post doc-anställningar)
  - för forskning och seminarieverksamhet genom att inrätta ett stabilt ämnesdidaktiskt forskningsforum, t.ex. en centrumbildning.
2. Att fortsatt stödja och stimulera
  - utveckling av varaktiga forskningsmiljöer baserade på temaorganisation
  - att lärare knutna till lärarutbildningen söker externa forsknings- och utvecklingsmedel
  - att antalet publikationer i Lärarutbildningsnämndens skriftserie ökar
  - att lärarutbildare aktivt deltar i nationella och internationella konferenser och forskningssamarbeten
3. Att ta initiativ och aktivt medverka till
  - att lärarutbildare deltar i forskarskolor och andra former av forskarutbildning
  - att ansökningar om masterutbildningar får relevans för lärarutbildningsområdet
  - att master- och doktorandanställningar kan samordnas med externa intressenter, t.ex. kommuner

Lärarutbildningsnämnden prioriterar forskningsprojekt i s.k. temagrupper. I dessa ingår forskare på högskolan, lärare ute i regionens skolor, studenter och doktorander. Temagruppernas funktion är trefaldig: för det första stimulerar de till forskning på områden som skolorna anser vara relevanta. För det andra bidrar de till skolutveckling genom de aktiviteter som temagrupperna har och de skapar kanaler så att högskolans forskning når ut till skolorna. För det tredje stärker de kopplingen mellan grundutbildning och forskning genom att självständiga arbeten (examensarbeten) kan genomföras och avrapporteras inom temagrupperna. Under senaste åren har LuN också beslutat öka stödet till seniora forskare inom det utbildningsvetenskapliga området.

Forskningsmiljön för utbildningsvetenskapliga projekt har en betydligt bredare bas än den som ges av temagrupper och andra forskare med medel från LuN. Ämnesforskning finansierad av Högskolans båda andra nämnder, med ibland närliggande frågeställningar, garanterar ämnesdjup och goda diskussions och seminariemiljöer. Återkommande seminarier både i den institutionsövergripande gruppering som kallas Ämnesdidaktiskt forum och i ämnesgrupper ger goda miljöer för ventilering av forskningsprojekt och examensarbete på magister och masternivå.

Det största projektet med forskningsmedel från LuN är Inductionforskningen med sju forskare från HiG, tio kommuner, Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund. Projektet stöds av Vetenskapsrådet (VR) och via Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) finansieras ett nordiskt nätverk. Tre ämnesdidaktiska forskningsprojekt har fått stora anslag från VR och LuN. Ett handlar om lärares lärarblivande, ett handlar om hur textaktiviteter i hemmet kan användas som resurs i skolan och ett handlar om blivande Ma/No-lärares ämnesdidaktiska utveckling. Utöver detta bedrivs forskningen kring t.ex. förskolan, läs-utveckling, ungdomars identitetsskapande och genus i lärarutbildningen, mobbning och skolrelaterat våld. Ett flertal forskningsprojekt inom temagrupper drivs utifrån ämnesdidaktiska perspektiv, t.ex. i ämnena litteraturvetenskap, matematik, naturorientering, biologi, kemi, fysik, datavetenskap och engelska. Den ämnesdidaktiska profilen skall på sikt stärkas genom ett ännu tydligare forskningssamarbete mellan de institutioner som idag ger kurser inom grundutbildning. Målet är att ett ämnesdidaktiskt centrum skapas där institutionernas olika forskningstraditioner kan brytas mot och befrukta varandra.

Flera av ämnena inom masteransökans område har en stark forskningsbas (se bilaga 2). I historia finns fyra disputerade aktiva forskare, flera med extern finansiering. Professorskompetens och flera med egen lärarexamen ger stabilitet inom masteransökans område. Religion har ytterligare en disputerad forskare och också en doktorand inom ämnesdidaktik. Än starkare är litteraturvetenskapen och nordiska språk med sina åtta disputerade lärare varav två professorskompetenta, de flesta forskningsaktiva och flera med en stark bas i ämnesdidaktisk forskning. Inom HS-institutionen finns en aktiv seminarietradition där samtliga ämnen deltar.

Inom det naturvetenskapliga-matematiska området har flera ämnen en ämnesdidaktisk forskningsbas. Matematiken har sex disputerade lärare varav en forskningsaktiv disputerad matematikdidaktiker samt fyra forskarstuderande inom matematikdidaktik. Matematiken driver flera temagrupsprojekt tillsammans med regionens kommuner (t.ex. Söderhamn och Gävle). Nio disputerade biologer ger den starkaste forskningsmiljön på högskolan. Två har under ett flertal år arbetat inom ett ämnesdidaktiskt projekt finansierat av VR. Flertalet övriga är aktiva forskare både externt och internt finansierade. Inom fysik finns för närvarande fyra disputerade forskare, dessutom utannonseras en tjänst i fysikdidaktik. Flera projekt inom fysikdidaktisk forskning har också bedrivits. Miljön stärks också av disputerade forskare på T-institutionen där en professor med koppling till forskarskolan TUFF är starkt drivande inom det teknikdidaktiska området. Inom kemigruppen drivs bl.a. ämnesdidaktiska projekt med genusperspektiv. Det finns fyra disputerade forskare/lärare varav två är docenter. För närvarande finns en forskarstuderande inom naturvetenskapernas didaktik och ytterligare en doktorandtjänst planeras under hösten i samarbete med Uppsala universitet. Disputerad personal och en ämnesdidaktisk doktorand inom datavetenskap stärker ytterligare forsk-

ningsmiljön på N-institutionen. Forum för ämnesdidaktik har sin administrativa bas inom institutionen. Arbetet inom Forum ger en kraftfull seminariemiljö för alla forskare och doktorander vid HiG.

Inom didaktik och pedagogik vid P-institutionen arbetar 12 disputerade lärare varav två professorer och två docenter. Forskningsmiljön karaktäriseras av en bred forskningsbas där projekt drivits inom flertalet skolformer och där ett mycket omfattande projekt om utbildade lärares lärarblivande drivs i samarbete med regionens kommuner. Projektet har fått VR-medel och rönt starkt intresse nationellt och internationellt. Fyra doktorander varav två i slutskedet av sitt arbete finansieras av Lärarutbildningsnämnden. Ämnesgruppen för didaktik har regelbundet återkommande seminarier. Ett samarbete mellan seminarierna i didaktik och Forum för ämnesdidaktik påbörjades under föregående år för att ytterligare bredda och fördjupa högskolans forskningsmiljöer inom masteransökans område.

3.4 ÖVERGÅNG TILL FORSKARUTBILDNING

Utbildning på masternivå ska vara forskningsförberedande och det andra året ska vara på sådan nivå att (delar av) det kan tillgodoräknas inom en forskarutbildning. Detta avgörs dock av det lärosäte där forskarutbildningen ska bedrivas. Samarbete rörande forskarutbildning bedrivs med de lärosäten som idag tar emot högskolans studenter, bl.a. universiteten i Uppsala, Stockholm, Örebro, Göteborg, Umeå, Linköping och Åbo Akademi. Det är Högskolan i Gävles målsättning att den nu föreslagna masterutbildningen kommer att kunna utgöra ett naturligt insteg till forskarutbildning vid dessa lärosäten. Framförallt bör nämnas samarbetsavtalet mellan Uppsala universitet och Högskolan i Gävle, Avtal mellan Uppsala universitet och Högskolan i Gävle avseende samverkan inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (UFV 2006/424; Dnr 15-53/08), se bilaga 3. Inom ramen för detta avtal utvecklas bl.a. ett mastersamarbete inom det humanistiska området.

4. Utbildningens utformning

4.1 ÖVERGRIPANDE

En översikt över den föreslagna masterutbildningen med ämnesfördjupning/ämnesdidaktik alternativt pedagogik eller didaktik presenteras i nedanstående schematiska figur. Inom programmet finns sju huvudområden som är uppdelade på två huvudspår: 1) ämnesfördjupning/ämnesdidaktik 2) pedagogik eller didaktik. Av figuren framgår dessa spår tydligt.

Den nu sökta masterutbildningen är konstruerad så att den på ett naturligt sätt utgör de två sista åren för ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan, som enligt Lärarutbildnings-utredningens förslag ska leda fram till masterexamen. Ämneslärarstudenter med inriktning mot årskurs 7 – 9 kan med ytterligare ett års studier uppnå masternivån. Grundlärarstudenter med en kandidatexamen samt studenter enligt nuvarande och äldre studieordningar är behöriga att söka masterutbildningen, under förutsättning att de har minst 180 hp inom relevant område (se avsnitt 1.2). Detta innebär att lärare på fältet har en möjlighet att få en kvalitativt god vidareutbildning i nivå med de krav som ställs i lärarutbildningsutredningen. Även personer med annan professionell yrkesbakgrund kan välja att studera på detta masterprogram. Legitimationsutredningens krav på erforderlig kompetens kan därmed uppfyllas, om utredningens förslag återfinns i den kommande lärarutbildningspropositionen.

Studenter på masterutbildningen som väljer att avsluta sin utbildning efter endast ett år erbjuds en magisterexamen i utbildningsvetenskap med ämnesfördjupning/ämnesdidaktik (historia, svenska, religion, matematik, naturvetenskap), didaktik eller pedagogik.

Utbildningsvetenskap med ämnesfördjupning/ämnesdidaktik alternativt pedagogisk eller didaktisk inriktning – Utbildningens uppbyggnad

TERMIN 1								
Ämnesfördjupning/Ämnesdidaktik					Gemensamt seminarium	Pedagogik eller didaktik (Förskola, Skola, Fritidshem)		Gem.sem 7,5hp Fördjupningar 3x7,5hp
Svenska	Historia	Religion	Matematik	Naturvetenskap		Pedagogik	Didaktik	

TERMIN 2			
Teori och metod			2x7,5hp
Ämnesfördjupn/Ämnesdid	Pedagogik eller didaktik	Examensarb. för magister	7,5 hp
			7,5hp

TERMIN 3								
Ämnesfördjupning/Ämnesdidaktik					Gemensamt seminarium	Pedagogik eller didaktik		Gem.sem 7,5hp Fördjupningar 3x7,5hp
Svenska	Historia	Religion	Matematik	Naturvetenskap		Pedagogik	Didaktik	

TERMIN 4		
Examensarbete med ämnesfördjupning inom det område som studierna bedrivits.	Examensarbete med inriktning mot pedagogik eller didaktik.	30 hp

MASTERUTBILDNINGEN TERMIN 1, 30 HP

- 22,5 hp   **Ämnesfördjupning/Ämnesdidaktik**
Historia, Svenska, Religionsvetenskap, Matematik eller Naturvetenskap
- alternativt*
- 22,5 hp   **Pedagogik eller didaktik**
- 7,5 hp   **Gemensam seminarieriserie** för alla huvudområden som löper över hela terminen.
Tema: vetenskap, utbildning och lärande

MASTERUTBILDNINGEN TERMIN 2, 30 HP

- 15 hp   **Teori och metod**
Gemensam kurs för bägge fördjupningarna med vissa enskilda moment i ämnesspecifik teori och metod
- 15 hp   **Ämnesfördjupning/Ämnesdidaktik**
Historia, Svenska, Religionsvetenskap, Matematik eller Naturvetenskap
- alternativt*
- Pedagogik eller didaktik
- alternativt*
- Examensarbete för magister**
(Väljs anbart av dem som önskar avsluta programmet med en magisterexamen)

MASTERUTBILDNINGEN TERMIN 3, 30 HP

- 22,5 hp   **Ämnesfördjupning/Ämnesdidaktik**
Historia, Svenska, Religionsvetenskap, Matematik eller Naturvetenskap
- alternativt*
- 22,5 hp   **Pedagogik eller didaktik**
- 7,5 hp   **Gemensam seminarieriserie** för alla huvudområden som löper över hela terminen. Tema: modern utbildningsvetenskaplig forskning.

MASTERUTBILDNING TERMIN 4, 30 HP

- 30 hp   **Examensarbete**
Ämnesfördjupning/ämnesdidaktik *alternativt* **Pedagogik eller didaktik**

Inom programmet ingår följande gemensamma kurser:

Gemensamt seminarium 7,5 hp, termin 1

Gemensamt seminarium 7,5 hp, termin 3

Teori, 7,5 hp, termin 2 (delvis ämnesspecifik undervisning).

Metod, 7,5 hp, termin 2 (delvis ämnesspecifik undervisning).

Studiegång inom masterutbildningen i utbildningsvetenskap kan beskrivas som följer: Master- och magisterstudenter följer samma utbildningsgång under den första terminen. Den första terminens studier innebär ämnesfördjupning om 22,5 hp och en gemensam seminariekurs om 7,5 hp. Ämnesfördjupningen syftar främst till att, inom ramen för respektive huvudområde, fördjupa de ämnesspecifika och ämnesdidaktiska frågeställningarna som rests

under grundutbildningen, att problematisera dessa och att genomgående träna studenterna i att anlägga kritiska perspektiv på de behandlade frågorna.

Den gemensamma seminarieserien bygger i stor utsträckning på studenternas presentationer av olika frågeställningar inom det utbildningsvetenskapliga området. Genom att under den här kursen samla studenterna från de olika huvudområdena sker också en breddning av den enskilde studentens kunskaper och förståelse för olika perspektiv på en och samma fråga. Seminariekursen är speciellt ägnad åt att ytterligare träna studenterna i självständighet och kritiskt förhållningssätt genom att, till exempel, formulera och försvara olika forskningsfrågor med tillhörande metod- och teoridiskussioner. Ytterligare ett område som kommer att beröras är olika vetenskapsteoretiska frågeställningar, där också varje disciplins (huvudområdes) självförståelse och epistemologiska grund granskas.

Den andra terminens första del ägnas åt teori och metod. Dessa kurser syftar dels till att ytterligare utvidga och fördjupa studenternas kunskaper om och insikter i olika vetenskapstraditioners kärnfrågor vad gäller teori- och metoddiskussioner, dels till att förbereda författandet av magister- alternativt masteruppsatsen. De två kurserna kommer att innefatta såväl gemensamma delar som ämnesspecifika inslag. För de studenter som sedan väljer att skriva en magisteruppsats innebär teori- och metodkurserna också en förberedelse av denna, varför viss del av seminarietiden ägnas åt diskussioner kring uppsatsämnen. För de studenter som fortsätter till masterexamen är teori- och metodkurserna en del av den fortsatta vetenskapliga skolningen.

För de studenter som väljer etappavgång med masterexamen vidtar därefter arbetet med magisteruppsatsen. De färdiga magisteruppsatserna försvaras med opponenter vid ett offentligt seminarium.

De studenter som går hela masterprogrammet fortsätter med ytterligare ämnesfördjupning inom sitt valda huvudområde. Även i detta block med ämnesfördjupande kurser varvas ämnesspecifika och ämnesteoretiska inslag med moment som har direkt relevans för området utbildningsvetenskap.

Under den tredje terminen återkommer en gemensam seminariekurs om 7,5 hp som löper parallellt med övriga kurser under hela terminen. Fokus ligger nu på modern utbildningsvetenskaplig forskning och huvuddelen av seminariekursen ägnas åt att kritiskt granska samtida utbildningsvetenskaplig forskning, dels i syfte att få en mycket god förtrogenhet med aktuell forskning inom det egna området, dels för att få en god orientering kring utbildningsvetenskaplig forskning i ett större perspektiv. Studenterna blir i hög grad ansvariga för val av verk att diskutera och lämpliga ämnen för den kommande masteruppsatsen kan också ventileras i det gemensamma seminariet. På så sätt utgör seminariekursen en värdefull förberedelse för arbetet med masteruppsatsen.

Resterande tid ägnas åt 22,5 hp ämnesfördjupning. Vad gäller de valbara kurserna, uppmuntras studenterna här att välja sådana kurser som i hög grad anknyter till ämnet för den kommande masteruppsatsen. Stor vikt läggs på självständigt arbete och studentens förmåga att på egen hand välja ut, försvara och granska vetenskaplig litteratur som behandlar komplexa frågor.

Den fjärde och avslutande terminen ägnas uteslutande åt författandet av masteruppsatsen.Handledning sker både i grupp och enskilt. En viktig del i den vetenskapliga träningen består i att kritiskt och konstruktivt granska andras arbeten samt att lära sig ta emot och

hantera kritik av det egna arbetet. De färdiga masteruppsatserna försvaras med opponent vid offentliga seminarier.

Studenterna måste läsa minst 60 hp inom ett huvudområde men kan välja att helt bedriva studierna inom samma huvudområde alternativt kombinera med kurser ur andra huvudområden alltefter eget intresse, forskningsförberedande hänsyn, arbetsmarknadens krav eller, när masterprogrammet är en del av lärarutbildningen, efter kraven för den kommande ämneslärarexamen.

4.2 NIVÅ OCH PROGRESSION: UTBILDNINGEN PÅ AVANCERAD NIVÅ

Utbildningen på den avancerade nivån bygger på kunskaper som studenten förvärvat på grundnivå inom de Bolognaanpassade programmen eller motsvarande kunskaper från äldre lärarprogram eller andra relevanta studier. Den avancerade nivån innebär en tydlig fördjupning i förhållande till grundnivån när det gäller kunskaper, färdigheter och förmågor inom såväl ämnesmässiga som ämnesdidaktiska aspekter. Studentens förmåga att integrera och använda förvärvade kunskaper samt hantera komplexa frågeställningar och situationer utvecklas ytterligare. Dessutom ställs på den avancerade nivån högre krav på självständighet och förmåga till kritiskt förhållningssätt, jämfört med de krav som ställs på grundnivån. Dessa mål finns formulerade i utbildningsplanen och i kursplaner för masterutbildningen.

Det finns en tydlig progression som kommer till uttryck i såväl en ämnesmässig fördjupning som en breddning av ämnes- och metodkunskaper inom masterutbildningens huvudområden, dels i jämförelse med studentens tidigare utbildning på grundnivå, dels när det gäller kurserna under programmets fyra terminer. Samtliga kurser inom masterprogrammet ligger på avancerad nivå, och progressionen inom programmet kommer särskilt till uttryck dels i de ämnesdidaktiska alternativt allmändidaktiska fördjupningskurserna, samt i de två gemensamma parallella seminarieserierna under termin 1 respektive termin 3.

4.3 UTBILDNINGENS UTFORMNING INOM PROGRAMMETS HUVUDOMRÅDEN

Mellan programmets huvudområden varierar förhållandet mellan valbara och obligatoriska kurser beroende på studenttillströmning och undervisningsresurser. Flera kurser är möjliga att läsa på annat lärosäte med vilket HiG har samarbete. Se vidare kursplaner, bilaga 7.

Matematik och Naturvetenskap

Huvudområdena *Matematik och Naturvetenskap* har en gemensam övergripande utformning:

- Termin 1:** Kurs 1-2 Introduktion till matematikens och naturvetenskapernas didaktik 15hp
Kurs 3 Valbar kurs 7,5hp
Kurs 4 Gemensamt seminarium för alla huvudområden 7,5hp (denna kurs ingår här som ett moment i kursen *Introduktion till matematikens och naturvetenskapernas didaktik*)
- Termin 2:** Kurs 5-6 Teori och metod 15 hp (läses gemensamt för alla huvudområden, men kan alternativt ingå som moment i andra kurser)
Två ämneskurser (7,5 hp + 7.5 hp) alternativt examensarbete för magisterexamen 15 hp.
Kurs 7 Forskningsdesign och metodologi i matematikens och naturvetenskapernas didaktik 7,5hp
Kurs 8 Valbar kurs t.ex. ämneskurs 7,5hp
- Alternativt*
- Kurs 7-8 Examensarbete 15 hp
- Termin 3:** Kurs 9 Genusaspekter i matematik och naturvetenskap 7,5hp
Kurs 10 Valbar kurs t.ex. ämneskurs 7,5hp
Kurs 11 Kommunicera matematikens - och naturvetenskapernas didaktik 7,5hp
Kurs 12 Gemensamt seminarium 7,5hp (denna kurs ingår här som ett moment i kursen *Kommunicera matematikens och naturvetenskapernas didaktik*)
- Termin 4:** Kurs 13: Examensarbete 30hp

I denna struktur är det tänkt att ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper utvecklas gemensamt och stödjer varandra, och därför är ämneskurserna varvade med ämnesdidaktiska kurser.

I kurs 1-2 "Introduktion till matematikens och naturvetenskapernas didaktik" introduceras studenten i det ämnesdidaktiska forskningsfältet i matematik och naturvetenskap. Studenten får också söka forskningslitteratur om elevers lärande och föreställningar om specifika ämnesområden i matematik och naturvetenskap. I kurs 3 väljer studenten en lämplig ämneskurs utifrån sin tidigare utbildning. I kurs 5-6 studeras teorier och metoder, som är relevanta för båda allmän- och ämnesdidaktiska inriktningarna. I kurs 7 sker en fördjupning av teori och metoder som är specifika för forskning i matematikens och naturvetenskapernas ämnesdidaktik. I denna kurs får studenten möjligheten att pröva på en forskningsmetod genom att planera och genomföra en mindre forskningsstudie. I kurs 8 sker ytterligare en fördjupning av ämneskunskaperna. De studenter som väljer att avsluta sin utbildning med en magisterexamen gör ett ämnesdidaktiskt examensarbete om 15 hp istället för de ovan beskrivna kurserna 7 och 8. I Kurs 9 "Genusperspektiv i matematik och naturvetenskap" lyfter man fram genusforskning som en aspekt i ämnesdidaktik. Kurs 10 är återigen en ämnesfördjupning. I kursen 11 lyfts språkets betydelse för elevernas lärande i matematik och naturvetenskap. Studenten får också utveckla sina färdigheter i att kommunicera forskningsrön både inom och utanför forskningssamhälle, genom att göra presentationer i form av abstracts, konferens-papers, muntliga presentationer, poster-presentationer samt populärvetenskapliga texter och presentationer.

Masterutbildningen avslutas med ett ämnesdidaktiskt examensarbete (30hp), som är en fördjupning av studentens ämnesinriktning.

Målgrupperna för masterprogrammet inom huvudområdena matematik och naturvetenskap är:

1. Blivande förskollärare och grundlärare på den nya lärarutbildningen
Ämnesfördjupning: utvecklade redan befintliga kurser i NT och Ma/No – inriktningarna. Ämneskompetens finns på HiG.
2. Yrkesverksamma förskollärare med NT-inriktning
Ämnesfördjupning: utvecklade redan befintliga kurser i Ma/No – inriktningen, tidigarelärare. Ämneskompetens finns på HiG.
3. Yrkesverksamma tidigarelärare med Ma/No – inriktning.
Ämnesfördjupning: utvecklade redan befintliga kurser i Ma/No – inriktningen, senarelärare. Ämneskompetens finns på HiG.
4. Yrkesverksamma senarelärare med Ma/No – inriktning.
Ämnesfördjupning: utvecklade redan befintliga kurser i Ma/Bi/Fy/Nk – inriktningen, gymnasielärare. Alternativt kan ämneskurser på avancerad nivå läsas vid andra lärosäten. Ämneskompetens finns på HiG.
5. Yrkesverksamma gymnasielärare i Ma/Bi/Fy/Nk. Ämnesfördjupning: redan befintliga kurser i Ma/Bi/Fy/Nk på avancerad nivå. Alternativt kan ämneskurser på avancerad nivå läsas vid andra lärosäten. Ämneskompetens finns på HiG.
6. Studenter med fil.kand eller fil.mag-examen med Matematik, Biologi, Fysik eller Kemi, som huvudområde som vill ta masterexamen med ämnesdidaktisk/ utbildningsvetenskaplig inriktning. Ämnesfördjupning: utvecklade redan befintliga kurser i ämnesdidaktik. Ämneskompetens finns på HiG.

Historia, Svenska och Religion

Huvudområdet Historia

Termin 1: Kurs 1 Rum och regioner 7,5 hp
Kurs 2 Från protostat till välfärdsstat, 7,5 hp
Kurs 3 Kina och Indien – framtidens supermakter, 7,5 hp
Kurs 4 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 2: Kurs 5 Teori 7,5 hp
Kurs 6 Metod 7,5 hp
Två ämneskurser alternativt examensarbete för magisterexamen 15 hp.
Kurs 7 Att använda historien – historiedidaktisk fördjupning, 7,5 hp 7,5hp
Kurs 8 Genuskonstruktioner i tid och rum – genushistorisk fördjupning 7,5hp

Alternativt

Kurs 7 Examensarbete 15 hp

Termin 3: Kurs 9 Historiografi, 7,5 hp

Kurs 10 Historisk metod, 7,5 hp
Kurs 11 Individuellt uppsatsförberedande moment, 7,5 hp
Kurs 12 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 4: Kurs 13: Examensarbete 30hp

Huvudområdet Svenska

Termin 1: Kurs 1 Skrivforskning 7,5 hp.
Kurs 2 Språklig variation, kultur och utbildning, 7,5 hp
Kurs 3 Litteraturredaktik, 7,5 hp
Kurs 4 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 2: Kurs 5 Teori 7,5 hp
Kurs 6 Metod 7,5 hp
Två ämneskurser alternativt examensarbete för magisterexamen 15 hp.
Kurs 7 Textanalys och grammatik 7,5hp
Kurs 8 Litteraturvetenskaplig fördjupning 7,5hp

Alternativt

Kurs 7 Examensarbete 15 hp

Termin 3: Kurs 9 Litteraturvetenskap, valbar kurs, 7, 5hp
Kurs 10 Litteraturvetenskap, valbar kurs, 7, 5hp
Kurs 11 Språkförändring och genreutveckling, 7,5 hp
Kurs 12 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 4: Kurs 13: Examensarbete 30hp

Huvudområdet Religion

Termin 1: Kurs 1 Svensk religionsundervisning – nationella och internationella perspektiv 7,5 hp
Kurs 2 Religionsundervisningens nutida kontext 7.5 hp
Kurs 3 Religion och politik, 7,5 hp
Kurs 4 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 2: Kurs 5 Teori 7,5 hp
Kurs 6 Metod 7,5 hp
Två ämneskurser (7,5 hp + 7.5 hp) alternativt examensarbete för magisterexamen 15 hp.
Kurs 7 Den svenska religionsundervisningens historia – fördjupade perspektiv, 7.5 hp
7,5hp
Kurs 8 Nya religioner, 7,5 hp 7,5hp

Alternativt

Kurs 7 Examensarbete 15 hp

Termin 3: Kurs 9 Pluralism och religiös mångfald, 7.5 hp
Kurs 10 Religion i det medeltida Europa, 7,5 hp
Kurs 11 Aktuell religionsdidaktisk forskning, 7.5 hp
Kurs 12 Gemensamt seminarium, 7,5 hp

Termin 4: Kurs 13 Examensarbete 30hp

I kursstrukturerna för Historia, Svenska och Religion varvas ämnesfördjupande moment med ämnesdidaktiska inslag.

I kurserna 1-3 förjupas ämneskunskaperna i det valda huvudområdet i förhållande till grundnivå. Samtidigt integreras ämnesspecialiseringarna med ämnesdidaktiska perspektiv

framförallt genom att förhållandet mellan respektive akademiskt ämne och motsvarande skolämne diskuteras och problematiseras. Transformationsprocessen från akademiskt forskningsämne till skolämne, och de pedagogiska och didaktiska förutsättningarna och principerna för denna transformation, utgör också ett tema i det gemensamma seminariet, kurs 4. I kurs 5 diskuteras bland annat allmänna vetenskapsteoretiska frågor om kunskapens natur och betingelser men även utbildningsvetenskapliga problem i förhållande till olika vetenskapliga traditioner. Slutligen problematiseras förhållandet mellan ämnesspecifika teorier å ena sidan och pedagogiska och didaktiska problem å den andra. Dessutom ger kursen grundläggande kunskaper om forskningsetik och kunskapssociologiska problem.

I kurs 6 ges en allmän orientering över olika vetenskapsområdets olika metodiska traditioner, varefter en fördjupning i det aktuella ämnesområdets metodiska praxis och tillvägagångssätt sker. Studenterna introduceras i vetenskaplig begreppsbyggnad samt olika former av beskrivningar, definitioner, klassifikationer, slutledningar och förklaringar. Kursen ger också en grundläggande träning i argumentationsanalys, källkritik och textkritik. Slutligen ges en fördjupning i de för det valda huvudområdet relevanta metoderna samt olika riktlinjer för vetenskapliga framställningar. I kurs 7 sker en ämnesfördjupning där ämnesspecifika teorier och metoder prövas och praktiseras. I kurs 8 sker ytterligare en fördjupning av ämneskunskaperna. De studenter som väljer att avsluta sin utbildning med en magisterexamen gör ett ämnesdidaktiskt examensarbete om 15 hp istället för de ovan beskrivna kurserna 7 och 8. Kurserna 9-11 innebär ytterligare ämnesfördjupning där huvudvikten läggs på att studenterna i högre utsträckning än tidigare skall få möjlighet att pröva och träna sina teoretiska och metodiska färdigheter genom seminariediskussioner, vetenskapliga framställningar och presentationer. I det gemensamma seminariet, kurs 12, prövas dessa färdigheter dessutom i tvärvetenskapliga miljöer. Masterutbildningen avslutas med ett ämnesdidaktiskt examensarbete (30hp), kurs 13, som är en fördjupning av studentens ämnesinriktning.

Målgrupperna för masterprogrammet inom huvudområdena historia, svenska, religion är:

1. Blivande ämneslärare på den nya lärarutbildningen. Ämnesfördjupning: kurser i Sv, Hi, Re på avancerad nivå. Ämneskompetens finns på HiG.
2. Yrkesverksamma senarelärare med Sv, Hi och Re – inriktning. Ämnesfördjupning: kurser i Sv/Hi/Re på avancerad nivå. Ämneskompetens finns på HiG.
3. Yrkesverksamma gymnasielärare i Sv/Hi/Re. Ämnesfördjupning: kurser i Sv/Hi/Re på avancerad nivå. Ämneskompetens finns på HiG.
4. Studenter med fil.kand eller fil.mag-examen med Historia, Litteraturvetenskap, Religionsvetenskap eller Svenska språket, som huvudområde som vill ta masterexamen med ämnesdidaktisk/utbildningsvetenskaplig inriktning.

Pedagogik och Didaktik

Huvudområdena *Pedagogik och Didaktik* har en gemensam övergripande utformning:

- Termin 1:** Kurs 1-2: Pedagogiska och didaktiska forskningsperspektiv på lärande och lärandeprocesser I, 15 hp
Kurs 3 Professionellt ledarskap och bemötande för lärande, 7.5 hp,
Kurs 4 Gemensamt seminarium för alla huvudområden, 7.5 hp
- Termin 2:** Kurs 5: Teori, 7,5 hp
Kurs 6: Metod, 7,5 hp
Två ämneskurser (7,5 hp + 7.5 hp) alternativt examensarbete för magisterexamen, 15 hp
Kurs 7: Att åskådliggöra, analysera och problematisera kulturella och institutionella praktiker
Kurs 8: Pedagogiska och didaktiska val i relation till yrkesprofession, arbetsliv och lärande, 7,5 hp
- Alternativt*
- Kurs 7 Examensarbete för magisterexamen, 15 hp
- Termin 3:** Kurs 9 och 10: Pedagogiska och didaktiska forskningsperspektiv på lärande och lärandeprocesser II, 15 hp
Kurs 11: Egenutformad läskurs, 7.5 hp.
Kurs 12: Gemensamt seminarium för alla huvudområden, 7.5hp
- Termin 4:** Kurs 13 Examensarbete, 30 hp

Studiegångarna inom de pedagogiska och didaktiska inriktningarna är huvudsakligen gemensamma. Studenterna väljer dock från början pedagogik eller didaktik som huvudområde i sin master- alternativt magisterexamen. Inom ramen för de gemensamma kurserna specialiserar sig studenterna alltmer i sina respektive inriktningar. Respektive specialisering tydliggörs i den litteratur som läses, i en seminariemiljö där didaktiska och pedagogiska perspektiv möts och kontrasteras, men framförallt genom de specifika problemområden som studenterna väljer att fördjupa sig i. Magister- alternativt masteruppsatsen ska skrivas inom det valda huvudområdet.

Inom båda inriktningarna ligger fokus på lärande och professionell utveckling i vid mening, företrädesvis med inriktning mot förskola, fritidshem och skola. Den nära kopplingen mellan de båda huvudområdena motiveras av att analyser av såväl det övergripande som det specifika möjliggörs, t.ex. från samhällsvillkor till det specifika i lärandesituationer. Inom den didaktiska inriktningen finns en tydlig koppling till lärande- och undervisningssituationer och fokus ligger på undervisningens förutsättningar i bred bemärkelse. Den pedagogiska inriktningen behandlar mer övergripande frågor kring utbildning, fostran, lärande och professioner i samhället.

Kurserna 1, 2, 9 och 10, Pedagogiska och didaktiska forskningsperspektiv på lärande och lärandeprocesser I och II, om tillsammans 30 hp, utgör kärnan i dessa inriktningar.

Under första terminen läses kurs 1 och 2 vars fokus är på pedagogiska och didaktiska forskningsperspektiv i relation till lärande och lärandeprocesser inom olika yrkesområden, t.ex. inom förskola, skola, fritidshem, privat näringsliv som annan offentlig verksamhet. Tillsammans med kurs 3 leder detta till fördjupade perspektiv på lärande och professionellt

ledarskap. Det komparativa perspektivet i kurs 1 och 2 kompletteras och fördjupas ytterligare genom den breddning och fördjupning som blir möjlig i det gemensamma seminariet, kurs 4. I de för hela utbildningen gemensamma kurserna i teori och metod under termin två, kurs 5 och 6, diskuteras vetenskapsteoretiska frågor om t.ex. kunskapens natur och betingelser, vetenskapliga begreppsbyggnader, klassifikationer, forskningsetik, olika metodiska traditioner, argumentationsanalys samt utbildningsvetenskapliga frågor i förhållande till olika vetenskapliga traditioner. För dem som väljer att göra en etappavgång och avsluta med en magisterexamen skrivs ett examensarbete om 15 hp inom valt huvudområde.

För dem som väljer att fortsätta mot masterexamen sker ytterligare ämnesfördjupning. I kurs 7 och 8 specialiserar sig studenterna i högre grad på pedagogiska respektive didaktiska frågeställningar alltefter valt huvudområde. I kurs 7 görs pedagogiska och didaktiska fördjupningar kring olika kulturella och institutionella praktiker, med exempel på skilda utgångspunkter, lärandeprocesser och förutsättningar för lärande. I kurs 8 sätts fokus på pedagogiska och didaktiska verksamheters uppdrag och innehåll samt olika betingelser förknäat med professionella val och yrkesutövning inom olika områden i arbetslivet.

Termin tre inleds med ännu en fördjupning kring pedagogiska och didaktiska forskningsperspektiv på lärande och lärandeprocesser, kurs 9 och 10 om 15 hp. Kurs 11 utgör en läskurs där studenterna skall fördjupa sig ytterligare inom det valda huvudområdet. Detta ger studenterna möjlighet att i högre utsträckning än tidigare och under eget ansvar specialisera sig och fördjupa sina teoretiska och metodiska färdigheter. Läskursen dokumenteras i form av ett utkast till konferens-paper eller påbörjad artikel. Kursen kan med fördel vara inriktad mot ämnesområdet för masteruppsatsen under termin fyra. I det gemensamma seminariet, kurs 12, presenteras, diskuteras och prövas kunskaper i en tvärvetenskaplig miljö. Masterutbildningen avslutas med ett examensarbete (30hp), kurs 13, som är ett självständigt arbete Examensarbetet skrivs inom antingen pedagogik eller didaktik.

Målgrupperna för mastersprogrammet inom huvudområdet pedagogik och didaktik är:

- 1) Blivande förskollärare, fritidspedagoger och lärare i den nya lärarutbildningen
Ämnesfördjupning: kurser i pedagogik och didaktik på avancerad nivå
Ämneskompetens finns på HiG.
- 2) Studenter och yrkesverksamma med fil.kand eller fil.mag-examen med pedagogik och didaktik som huvudområde som vill ta masterexamen med utbildningsvetenskaplig inriktning
Ämnesfördjupning: kurser i pedagogik och didaktik på avancerad nivå.
Ämneskompetens finns på HiG.

Värderingsförmåga och kritiskt förhållningssätt:

Efter avslutad utbildning skall studenten

- visa fördjupad förmåga till att kritiskt och självständigt granska, reflektera över och värdera forsknings- och utvecklingsarbete inom utbildningens område;
- visa insikt om olika vetenskapliga traditioners möjligheter, begränsningar och användningsområden samt
- ha utvecklat ett kritiskt granskande förhållningssätt när det gäller att värdera såväl ämnesspecifika som utbildningsvetenskapliga teorier.

Utbildningen lyfter således tydligt fram utbildningsvetenskapliga frågeställningar, såväl allmänna som ämnesmässiga, som alltmer betydelsefulla för lärare. Utbildningens mål är också att fördjupa kunskaperna om hur undervisning och lärande sker utifrån genus- och ett mångfaldsperspektiv. Utbildningen ger en historisk tillbakablick samt en aktuell översikt över området utbildningsvetenskap. Utbildningen har som utgångspunkt och syftar till att studenterna skall vara ansvarstagande och aktiva.

4.4 PROGRAMMETS KURSPLANER OCH LÄRANDEMÅL

Utbildningsplan och kursplaner för masterutbildningen har utarbetats i enlighet med högskolelag och högskoleförordning. Mål för utbildningen, liksom för enskilda kurser som utbildningen bygger på, har formulerats i termer av (1) kunskap och förståelse (2) färdighet och förmåga samt (3) värderingsförmåga och förhållningssätt (Se vidare bilaga 5 och 6). Det finns en tydlig progression och fördjupning i den utbildning som ges i masterutbildningen jämfört med studenternas tidigare utbildning på grundnivå. Inom masterutbildningen finns en fortsatt progression över utbildningens samtliga fyra terminer både avseende fördjupning och breddning av ämnes- och metodkunskaper, samt även vad gäller graden av kritiskt tänkande, reflektionsförmåga och självständighet hos studenterna.

Examination av de i programmet ingående kurserna kommer att ske på ett varierat sätt: skriftligt (hemskrivningar, kritiska referatuppgifter, salstentamina) och muntligt (kritiska referatuppgifter, presentationer, examinatorier, oppositionsuppgifter m.m.).

Kunskap och förståelse:

Efter avslutad masterutbildning skall studenten

- visa mycket god förtrogenhet med centrala problemställningar och forskningsfrågor, i de valda ämnena samt inom det ämnesdidaktiska området alternativt det pedagogiska eller det didaktiska området, med fokus på undervisning och lärande;
- visa fördjupad teori- och metodkunskap samt färdigheter i det vetenskapliga arbetet.
- kunna bedriva ett effektivt utvecklings- och forskningsbefrämjande arbete inom huvudområdet, såväl på individnivå som på organisations- och samhällsnivå;
- kunna beskriva forsknings- och utvecklingsarbetets olika faser inom vald inriktning samt
- kunna utveckla, formulera, samt söka finansiering för forsknings- och utvecklingsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga huvudområdet.

Färdighet och förmåga:

Efter avslutad utbildning skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer relaterade till undervisning och lärande inom området utbildningsvetenskap;
- kunna tillämpa sina kunskaper och visa färdigheter att såväl delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller självständigt arbeta i andra kvalificerade sammanhang nationellt eller internationellt inom området utbildningsvetenskap.
- kunna genomföra ett kvalificerat forsknings- och utvecklingsarbete från idégivning och beskrivning i promemorior, till noggrant formulerade dokument i form av utredningar, vetenskapliga rapporter eller vetenskapliga artiklar;
- kunna presentera forskningsrön, skriftligt och muntligt, på en nivå anpassad till såväl vetenskapligt skolade som icke vetenskapligt skolade åhörare.

5. Kvalitetssäkring

Masterprogrammet och den sökta masterexamen kvalitetssäkras inom ramen för HiGs övergripande program för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring. Dessa högskolegemensamma program är treåriga och det nuvarande gäller perioden 2009-2011 (Program för kvalitetsarbetet 2009-2011, Dnr 10-1133/8). I programmet fastställs de övergripande kvalitetsmålen, ansvarsförhållanden samt process och riktlinjer för kvalitetsarbetet. I programmet anges också hur den årliga uppföljningen av kvalitetsarbetet ska ske, där system och resultat av kvalitetsförbättrande åtgärder redovisas. Programmet anger en för högskolan gemensam inriktning men det åvilar varje organisatorisk enhet att utforma detaljerna kring kvalitetsarbetet. Sådana detaljerade instruktioner finns på såväl institutions- som ämnes- och kursnivå (se nedan).

En fullständig redovisning av HiGs kvalitetssäkringssystem finns på <https://www.hig.se/4.2df8110f11f36748ffa800022072.html>

Kvalitetsarbete på lokal nivå

Kursplanen ses som det centrala dokumentet i hela kvalitetssäkringskedjan, tillsammans med arbetet med kursutvärderingar. Beslut om kursplaner för kurser i program och fristående kurser tas av berörd institutionsstyrelse, vilken även beslutar om examinator för hel kurs. Det åvilar också institutionernas styrelser att löpande informera sig om resultatet av kursutvärderingar och att, vid behov, besluta om särskilda uppföljningar och åtgärder. För arbetet med kursplaner och utvärderingar finns vid varje institution fastställda hanteringsanvisningar med föreskrifter för kursplaner, utvärderingar samt reviderings- och utvecklingsarbete.

Kvalitetssäkring inom masterprogrammet

Förutom de för högskolan gemensamma riktlinjerna för kvalitetssäkring av all utbildning och forskning kommer följande förutsättningar att gälla för det aktuella masterprogrammet. Examinator på examensarbetet skall vara professor eller docent. Handledare av examensarbetet skall vara disputerad lärare med pågående forskning inom relevant område. Då kursplaner inom programmet fastställs inom olika organisatoriska enheter kommer ett vetenskapligt råd att utses bestående av en senior forskare från respektive huvudområde. Rådet har som uppgift att granska samtliga kursplaner inom programmet för att garantera nivå och kvalitet inom ämnesområdet och att kursen är på lämplig progressionsnivå med tanke på kursens plats i programmet. Rådet lämnar sitt beslutsunderlag till berörd institutionsstyrelse. Vidare hanterar rådet frågor om de i programmet ingående gemensamma delarna: teori och metod, seminarierierna samt examensarbetet. En referensgrupp bestående av externa företrädare för det vetenskapliga samhället och för skolväsendet kommer också att inrättas.

Inrättande, utvärdering och nedläggning/avveckling av program och huvudområde

Högskolans centrala nämnder är de kvalitativt ansvariga organen för utbildning och forskning och beslutar i frågor som rör utbildningsplaner för program, utvärdering av program och huvudområden. Rektor beslutar om inrättande respektive nedläggning av huvudområde efter beslut i berörd nämnd.

För inrättande och kvalitetssäkring av huvudområde på magisternivå samt för beredning av ansökningar om inrättande av huvudämne och examen på masternivå finns en särskild Master- och magisterrättsgrupp (MaG). Gruppen arbetar på de centrala nämndernas mandat och bereder det slutliga beslutsunderlaget för rektor i de frågor som rör programutbildning och examensrätter på avancerad nivå. Gruppen har särskilda instruktioner och ansökningar görs enligt fastställda rutiner och på särskilda blanketter.

6. Faktauppgifter

Tabell 6.1 Lärarkompetens inom området för examensrätt utbildningsvetenskap

HISTORIA, SVENSKA (LITTERATURVETENSKAP & SVENSKA SPRÅKET), RELIGION								
Kön	Anställningsform lärosätteshemvist	Akademisk titel inriktning	Anställ- ningens omfatt- ning vid HiG	Uppskattad tjänstgöring av heltid vid HiG				
				GN	AN	FN	Fo	Adm
M	Professor, HiG	Professor, historia	100%	25%	35%	10%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, historia	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, historia	100%	40%	30%	0%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, historia	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Professor, HiG	Professor, litteraturvet.	100%	25%	35%	10%	20%	10%
M	Professor, HiG	Professor, litteraturvet.	100%	10%	30%	10%	20%	30%
M	Univ.lektor, HiG	Docent, litteraturvet.	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, litteraturvetenskap	100%	50%	20%	0%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, litteraturvetenskap	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, litteraturvetenskap	100%	5%	5%	0%	0%	80%
M	Professor, HiG	Professor, religionshist.	10%	0%	5%	0%	5%	0%
M	Univ.lektor, HiG	Docent, religionsfilosofi	100%	40%	30%	0%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Docent, religionshistoria	100%	0%	10%	0%	80%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Teol.dr, religionsfilosofi	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Teol.dr, religionshistoria	100%	40%	30%	0%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Teol.dr, religionshistoria	100%	10%	10%	10%	60%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Docent, svenska språket	100%	40%	30%	0%	20%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, svenska språket	100%	40%	30%	0%	20%	10%
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr, svenska språket	100%	40%	30%	0%	20%	10%

MATEMATIK & NATURVETENSKAP								
Kön	Anställningsform lärosätteshemvist	Akademisk titel inriktning	Anställ- ningens omfatt- ning vid HiG	Uppskattad tjänstgöring av heltid vid HiG i %				
				GN	AN	FN	Fo	Adm
M	Professor, HiG	Professor, statistik	50%		10		40	
M	Professor, HiG	Professor, Besluts-, risk- och policyanalys; Docent, filosofi	100%	10	30		50	10
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. biologi	100%	15	30		50	5
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. zoofysiologi	100%	65			30	5
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. genetik	100%	45		5	40	10
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. zooekologi	100%	70			25	5
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. ekologisk botanik	100%	50			10	40
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. fysiologisk botanik	100%	60			30	10
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. ekologisk botanik	100%	80			15	5
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. zoologi	100%	40			50	10
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. biologi	100%	65			30	5
M	Professor, HiG	Professor, elektronik	100%	25	20	40	10	5
M	Univ.lektor, HiG	Tekn.dr.	100%	20				80
M	Univ.lektor, HiG	Docent fysik	100%	70			25	5
K	Univ.lektor, HiG	Docent fysik	50%	40				10
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. fysik	50					50
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. kvantkemi	100%	70			20	10
K	Univ.adjunkt, HiG	Fil.dr. fysik	100%	70			15	15
M	Univ.lektor, HiG	Docent	100%	50			40	10
M	Univ.lektor, HiG	Docent	100%	35			40	25
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. organisk kemi	100%	10	0	0	50	40
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. organisk kemi	100%	5	5	0	50	40
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. matematikdidaktik	100%	35	0	5	40	20
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. matematik	100%	80	5	0	10	5
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. matematik	100%	5	15	5	60	15
M	Univ.lektor, HiG	Docent matematik Fil.lic. teoretisk fysik	100%	25	10	5	55	5
M	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. matematik	100%	60	0	0	35	5
K	Univ.lektor, HiG	Fil.dr. matem statistik	100%	65	0	0	30	5
M	Professor, Hig	Professor i datorgrafik	80%	20			50	10

PEDAGOGIK OCH DIDAKTIK								
Kön	Anställningsform lärosäteshemvist	Akademisk titel inriktning	Anställnings- oms- fattning vid Högskolan i Gävle	Uppskattad tjänstgöring av heltid vid Högskolan i Gävle				
				GN	AN	FN	Fo	Adm
K	Gästprofessor, HiG	Professor pedagogik	100%	5%	10%	5%	75%	5%
K	Univ. Lektor, HiG	Docent, didaktik	100%	10%	10%		20%	60%
M	Univ.lektor, HiG	Fil dr, historia	100%	75%			20%	5%
M	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	100%	37%			20%	43%
K	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, didaktik	100%	44%				56%
K	Univ.adjunkt, HiG	Fil lic, pedagogik	100%	20%			80%	
K	Univ.adjunkt, HiG	Fil lic, pedagogik	100%	40%			60%	
K	Univ.adjunkt, HiG	Disputerar 2009	100%	80%			20%	
K	Univ.adjunkt	Disputerar 2009	100%	50%			50%	
M	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	50%	45%				5%
M	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	100%	75%			15%	10%
K	Univ.lektor, HiG	Fil dr, engelska	50%	35%			15%	
K	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, psykologi	100%	95%				5%
M	Professor, HiG	Professor, pedagogik	100%	10%	25%	10%	50%	5%
M	Gästprofessor	Professor, spec.ped	45%	15%	10%		10%	5%
K	Univ.lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	75%	70%				5%
M	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	100%	69%			10%	21%
K	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	50%	50%				
K	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, pedagogik	100%	80%				20%
K	Univ.Lektor, HiG	Fil dr, spec.ped	100%	75%				25%
K	Univ.Lektor, HiG	Docent, pedagogik Fil dr, vard.vet	100%	33%	4%		20%	43%
K	Univ.adjunkt, HiG	Master spec.ped	50%	50%				

En förteckning över publikationerna finns i bilaga 2.2

Tabell 6.2 Forskningsverksamhet vid Högskolan i Gävle inom området utbildningsvetenskap 2004-2009.

PUBLIKATIONSTYP	ANTAL
Artikel i tidskrift	78
Artikel, forskningsöversikt	1
Artikel, recension	14
Avhandling, doktorsavhandling	10
Avhandling, licentiatsavhandling	3
Bok	13
Kapitel i bok eller del av bok	65
Konferensbidrag	71
Patent	0
Proceedings, konferensmeddelanden (redaktörskap)	1
Rapport	9
Samlingsverk (redaktörskap)	5
Övrigt	2
Totalt	272

Tabell 6.3 Examinerade magisteruppsatser inom huvudområdet utbildningsvetenskap

ANTAL	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Historia	1	1		2		
Litteraturvetenskap och svenska språket	5	3	3	2		
Religionsvetenskap	4	7	7	4	4	2
Matematik		2			1	
Didaktik			3	1		
Pedagogik	6	8	16	4	3	4
Sammanlagt		21	29	13	8	6

Tabell 6.4 Avlagda examina på forskarnivån inom relevanta forskarutbildningsämnen. Endast doktoranden som haft sin studiefinansiering från HiG

ÅR	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antal licentiatexamen	0	1	0	2	1	0
Antal doktorsexamen	1	0	3	0	3	2

Tabell 6.5 Utbildningsprogram vid HiG

HÖGSKOLEINTRODUCERANDE

- Bastermin, inriktning ingenjör 25 veckor
- Bastermin, inriktning tidigarelärare 25 veckor
- Basår, inriktning ingenjör (Ma B) 40 veckor
- Basår, inriktning ingenjör (Ma C) 40 veckor
- Basår, inriktning lärare (Ma B) 40 veckor
- Basår, inriktning lärare (Ma C) 40 veckor
- Collegeår 30 högskolepoäng

DESIGN OCH ESTETIK

- Creative Computer Graphics 180 högskolepoäng
- Design och träteknik 180 högskolepoäng
- Serie- och bildberättarprogrammet 120 högskolepoäng
- Trädgårdsmästarprogrammet med inriktning mot hälsa och design 120 högskolepoäng

EKONOMI

- Ekonomisk fastighetsförvaltning - Real Estate Management 180 högskolepoäng
- Ekonomiprogrammet 180 högskolepoäng
- Entreprenörsprogrammet 120 högskolepoäng
- Fastighetsmäklarprogrammet 180 högskolepoäng
- Företagsekonomiska magisterprogrammet 60 högskolepoäng
- Scandinavian Business Programme 180 högskolepoäng

HÄLSA OCH ARBETSLIV

- Hälsopedagogiska programmet 180 högskolepoäng
- Personal- och arbetslivsprogrammet 180 högskolepoäng

KULTUR OCH MEDIA

- Dramapedagogprogrammet 180 högskolepoäng
- Film och litteratur: Berättande i ord och bild 180 högskolepoäng
- Informatörsprogrammet 180 högskolepoäng
- Människa-natur-religionsprogrammet 180 högskolepoäng
- Politik och medier 180 högskolepoäng

LÄRARE

Högskolan i Gävle ger i dag lärarutbildning med följande sökalternativ. Flera av sökalternativen ges både som campusbaserad utbildning och som distansutbildning.

- Lärarprogrammet, inriktning ämneslärare, 90 hp (LP90)
- Fritidsverksamhet – fritidspedagogik, 210 hp
- Skapande möten, förskola, 210 hp
- Matematik-naturvetenskapliga ämnen, tidigare år, 210 hp
- Naturvetenskap-teknik-matematik, förskola, 210 hp
- Svenska-engelska, tidigare år, 210 hp
- Svenska-matematik, tidigare år, 210 hp

- Svenska-samhällsorienterande ämnen, tidigare år, 210 hp
- Biologi-naturkunskap, gymnasieskolan, 270 hp*
- Engelska, senare år och gymnasieskolan, 270 hp
- Historia, senare år och gymnasieskolan, 270 hp
- Idrott och hälsa, tidigare och senare år, 270 hp
- Matematik, senare år och gymnasieskolan, 270 hp
- Matematik-naturvetenskapliga ämnen, senare år, 270 hp*
- *Matematik-biologi, gymnasieskolan, 270 hp*
- *Matematik-fysik, gymnasieskolan, 270 hp*
- *Matematik-naturkunskap, gymnasieskolan, 270 hp*
- *Naturkunskap, gymnasieskolan, 270 hp*
- Religion, senare år och gymnasieskolan, 270 hp
- Svenska, senare år och gymnasieskolan, 270 hp

Sökalternativ markerade med ”*” erbjuds även med en profilering mot ledarskap och omfattar då 330 hp.

TEKNIK/DATA

- Automatiserad tillverkning - Högskoleutbildning inom teknik 120 högskolepoäng
- Byggnadsingenjör, inriktning arkitektur och miljövetenskap 180 högskolepoäng
- Dataingenjör 180 högskolepoäng
- Datateknik/Elektroteknik Internetbaserad högskoleingenjörutbildning, Ingenjör on-line 180 högskolepoäng
- Ekonomiingenjör 180 högskolepoäng
- Elektronikingenjör 180 högskolepoäng
- Energi/VVS - Högskoleutbildning inom teknik 120 högskolepoäng
- Energisystemingenjör 180 högskolepoäng
- GIS/Geografisk informationsteknik - Geomatikprogrammet 180 högskolepoäng
- Högskoletekniker - Geomatikprogrammet 120 högskolepoäng
- IT-arkitekt - Datavetenskapliga programmet 180 högskolepoäng
- Industriell ekonomi - Industrial Management and Logistics 180 högskolepoäng
- Internetteknologi 120 högskolepoäng
- Lantmätarprogrammet, ekonomisk/juridisk inriktning 180 högskolepoäng
- Lantmätarprogrammet, teknisk inriktning 180 högskolepoäng
- Magisterprogram i Energisystem 60 högskolepoäng
- Maskiningenjör 180 högskolepoäng
- Master Programme in Building Environment Modelling - CFD, Measurement techniques and Visualisation 60 högskolepoäng
- Master Programme in Energy Engineering, Energy Online 60 högskolepoäng
- Master Programme in Geomatics 60 högskolepoäng
- Master Programme in Logistics and Innovation Management (Sweden-China master) 75 högskolepoäng
- Master Programme in Management of Logistics and Innovation 60 högskolepoäng
- Master's Program in Electronics/Telecommunications 120 högskolepoäng
- Samhällsplanering/Geografi - Geomatikprogrammet 180 högskolepoäng
- Study Programme for a Degree of Bachelor of Science in Computer Science 180 högskolepoäng
- Study Programme for a Degree of Bachelor of Science in Electronics 180 högskolepoäng
- Study Programme for a Degree of Bachelor of Science in Energy Systems 180 högskolepoäng
- Study Programme for a Degree of Bachelor of Science in Geomatics 180 högskolepoäng
- Study Programme for a Degree of Bachelor of Science in Industrial Management

and Logistics 180 högskolepoäng

- Underhåll och driftsäkerhet - Högskoleutbildning inom teknik 120 högskolepoäng
- Visiomatik - Datavetenskapliga programmet 180 högskolepoäng

VÅRD OCH SOCIALT ARBETE

- Sjuksköterskeprogrammet 180 högskolepoäng
- Socionomprogrammet, inriktning allmänt socialt arbete 210 högskolepoäng
- Socionomprogrammet, inriktning mot äldre och funktionshindrade 210 högskolepoäng
- Specialistsjuksköterskeprogrammet - inriktning distriktssköterska 75 högskolepoäng
- Specialistsjuksköterskeprogrammet - inriktning vård av äldre 60 högskolepoäng
- Study programme in Social Work 210 högskolepoäng